

REGULAMIN

ŚWIADCZENIA USŁUG MAKLESKICH

PRZEZ

DOM MAKLESKI BZ WBK S.A.

Stan na dzień 13 maja 2013 r.

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ	STRONA
I. POSTANOWIENIA OGÓLNE.....	2
II. TRYB I WARUNKI ZAWIERANIA UMOWY MAKLERSKIEJ	4
III. PRZYJMOWANIE ZLECEŃ I DYSPOZYCJI.....	6
IV. PRZEKAZYWANIE ZLECEŃ I DYSPOZYCJI.....	7
V. PROWADZENIE RACHUNKÓW.....	8
VI. WYKONYWANIE ZLECEŃ I DYSPOZYCJI	10
VII. ŚWIADCZENIE USŁUG W ZAKRESIE DERYWATÓW	13
VIII. ŚWIADCZENIE USŁUG W ZAKRESIE PRAW MAJĄTKOWYCH.....	16
IX. ŚWIADCZENIE USŁUG W ZAKRESIE ZAGRANICZNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	16
IXa. ŚWIADCZENIE USŁUG W ZAKRESIE INSTRUMENTÓW OTC.....	19
X. INDYWIDUALNE KONTA EMERYTALNE (IKE)	25
XI. ANALIZY I INNE REKOMENDACJE O CHARAKTERZE OGÓLNYM.....	26
XII. DORADZTWO INWESTYCYJNE.....	27
XIII. KRÓTKA SPRZEDAŻ	30
XIV. INNE USŁUGI.....	31
XV. RAPORTOWANIE	32
XVI. ZABEZPIECZANIE WIERZYTELNOŚCI.....	32
XVII. DZIAŁANIE PRZEZ PEŁNOMOCNIKA	32
XVIII. WYNAGRODZENIE ZA ŚWIADCZENIE USŁUG	34
XIX. SKARGI KLIENTÓW	35
XX. WYGAŚNIĘCIE UMOWY MAKLERSKIEJ.....	36
XXI. POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE	37

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1.

Regulamin określa warunki świadczenia usług maklerskich i innych usług przez Dom Maklerski BZ WBK S.A.

§ 2.

1. Pojęcia użyte w regulaminie mają znaczenie nadane im w przepisach prawa bądź w niniejszym paragrafie:
  - **bank dewizowy** – bank uprawniony, zgodnie z prawem dewizowym i bankowym, do pośrednictwa w dokonywaniu przekazów pieniężnych i rozliczeń w obrocie dewizowym,
  - **depozyt zabezpieczający** – aktywa Klienta, w tym w szczególności środki pieniężne oraz instrumenty finansowe, stanowiące zabezpieczenie realizacji zobowiązań Klienta z tytułu nabywania lub zbywania instrumentów finansowych, którymi obrót związany jest z obowiązkiem posiadania takiego depozytu,
  - **depozytariusz** – instytucja uprawniona do prowadzenia rachunku papierów wartościowych lub rachunku pieniężnego, lub rejestru zagranicznych instrumentów finansowych, lub rachunku walutowego, lub innego rejestru, lub ewidencji instrumentów finansowych, lub innych praw,
  - **Dom Maklerski** – Dom Maklerski BZ WBK S.A.,
  - **dowód nabycia instrumentów finansowych** – każdy dokument stwierdzający nabycie instrumentów finansowych sporządzony zgodnie z obowiązującymi regulacjami, w szczególności: świadectwo depozytowe, zaświadczenie o nabyciu instrumentów finansowych, potwierdzenie nabycia instrumentów finansowych, potwierdzenie posiadania instrumentów finansowych,
  - **dyspozycja** – polecenie Klienta, dotyczące rozszerzenia zakresu umowy lub wykonywania umowy, niebędące zleceniem,
  - **kanały elektroniczne** – sieć telefoniczna i sieć Internet,
  - **POK** – Punkt Obsługi Klientów Domu Maklerskiego lub lokal agenta Domu Maklerskiego, lub pracownik Domu Maklerskiego świadczący usługi poza Punktem Obsługi Klientów, lub agent będący osobą fizyczną bądź przedstawiciel lub pracownik agenta świadczący usługi poza lokalem agenta,
  - **polityka** – polityka wykonywania zleceń lub polityka działania w najlepiej pojętym interesie Klienta,
  - **polityka inwestycyjna** – zbiór zasad dobierania instrumentów finansowych do portfela Klienta, określony z uwzględnieniem indywidualnej sytuacji Klienta,
  - **rachunek** lub **rachunek inwestycyjny** – rachunek papierów wartościowych lub rachunek pieniężny, lub rejestr zagranicznych instrumentów finansowych, lub rachunek walutowy, lub inny rejestr lub ewidencja instrumentów finansowych lub innych praw prowadzone przez Dom Maklerski lub przez depozytariusza lub przez zagraniczny bank depozytariusz,
  - **rachunek walutowy** – rachunek Klienta prowadzony w walutach wymiennalnych, służący do obsługi rachunku papierów wartościowych lub rejestru zagranicznych instrumentów finansowych,
  - **regulacje** – przepisy prawa oraz inne regulacje i dokumenty wprowadzane, wystawiane lub zatwierdzane przez podmioty prowadzące lub stanowiące miejsca wykonania, izby rozrachunkowe oraz inne osoby, podmioty i jednostki, mające wpływ na obrót instrumentami finansowymi i świadczenie usług z nim związanych oraz emitentów instrumentów finansowych, w szczególności prospekty emisyjne, statuty towarzystw funduszy inwestycyjnych, prospekty funduszy inwestycyjnych, regulaminy, polityki oraz procedury,
  - **regulamin** – niniejszy regulamin oraz taryfa opłat i prowizji Domu Maklerskiego,
  - **rejestr należności** – rejestr obejmujący waluty wymiennalne należne Klientowi z tytułu zawartych, ale nierozliczonych transakcji sprzedaży zagranicznych instrumentów finansowych,
  - **rejestr praw do zagranicznych instrumentów finansowych** – rejestr nabytych, ale nierozliczonych zagranicznych instrumentów finansowych, które w przypadku gdy dopuszcza to umowa, mogą być uwzględnione jako pokrycie zleceń sprzedaży,
  - **rejestr zagranicznych instrumentów finansowych** – rejestr zagranicznych instrumentów finansowych należących do Klienta,
  - **serwis internetowy** – zbiór stron internetowych, aplikacji i innych funkcjonalności elektronicznych/informatycznych, dostępnych Klientowi po zalogowaniu się (przeprowadzeniu identyfikacji Klienta przy użyciu kodu oraz ustalonego hasła) na stronie internetowej Domu Maklerskiego,
  - **środki pieniężne** – złote polskie oraz waluty wymiennalne w rozumieniu prawa dewizowego,
  - **taryfa** – taryfa opłat i prowizji Domu Maklerskiego,
  - **umowa maklerska** lub **umowa** – umowa o świadczenie usług maklerskich oraz innych usług w niej określonych, zawierana pomiędzy Domem Maklerskim a Klientem,
  - **usługi** – usługi maklerskie oraz inne usługi świadczone przez Dom Maklerski na rzecz Klienta na podstawie umowy maklerskiej,

- **wolne środki** – środki pieniężne Klienta zapisane na rachunku pieniężnym lub rachunku walutowym Klienta, którymi rozporządzanie nie jest w żaden sposób ograniczone,
  - **zagraniczny bank depozytariusz** – zagraniczna instytucja kredytowa lub zagraniczna firma inwestycyjna lub inna instytucja uprawniona według prawa miejsca swojej siedziby (centrali, gdy właściwe) do przechowywania lub rejestrowania zagranicznych instrumentów finansowych lub innych praw,
  - **zagraniczny broker** – zagraniczna instytucja kredytowa lub zagraniczna firma inwestycyjna, lub inna instytucja uprawniona według prawa miejsca swojej siedziby (centrali, gdy właściwe) do przyjmowania i przekazywania lub wykonywania zleceń dotyczących zagranicznych instrumentów finansowych,
  - **zarządzenie** – wewnętrzny akt prawny Domu Maklerskiego wydany przez Zarząd (uchwała), Prezesa Zarządu, Wiceprezesa Zarządu lub Członka Zarządu Domu Maklerskiego,
  - **zlecenie DDM** – zlecenie do dyspozycji Domu Maklerskiego umożliwiające wystawienie na jego podstawie więcej niż jednego zlecenia brokerskiego lub maklerskiego, lub innego zlecenia, lub oferty według uznania pracownika Domu Maklerskiego wykonującego zlecenie,
  - **zlecenie maklerskie** – zlecenie kupna lub sprzedaży zagranicznych instrumentów finansowych składane zagranicznemu brokerowi przez Dom Maklerski na podstawie zlecenia Klienta,
  - **rynek OTC** – pozagiełdowy rynek nieregulowany,
  - **instrument OTC** – instrument finansowy będący przedmiotem obrotu na rynku OTC, z którego obrotem wiąże się obowiązek posiadania depozytu zabezpieczającego,
  - **rejestr instrumentów OTC** – prowadzony przez Dom Maklerski rejestr ewidencyjny, w którym zapisywane są prawa z tytułu nabycia lub zbycia instrumentów OTC przez Klienta,
  - **rejestr pieniężny OTC** – rejestr służący do obsługi rejestru instrumentów OTC, w którym zapisywane są środki pieniężne Klienta,
  - **rejestr OTC** – rejestr instrumentów OTC lub rejestr pieniężny OTC,
  - **dostawca płynności OTC** – bank, bank zagraniczny, firma inwestycyjna lub inny podmiot wystawiający oferty nabycia lub zbycia instrumentów OTC, na podstawie których DM określa kwotowania instrumentów OTC i zawiera transakcje zabezpieczające pozycję Domu Maklerskiego wynikającą z zawarcia transakcji pomiędzy Domem Maklerskim a Klientem,
  - **aplikacja OTC** – aplikacja wchodząca w skład serwisu internetowego, dostępna bezpośrednio w ramach tego serwisu lub podlegająca zainstalowaniu na komputerze lub innym podobnym urządzeniu wykorzystywanym przez Klienta, umożliwiająca za pośrednictwem sieci Internet dostęp do usług w zakresie instrumentów OTC, w szczególności dostęp do kwotowań instrumentów OTC, rejestru OTC oraz składanie zleceń dotyczących instrumentów OTC,
  - **kwotowanie instrumentów OTC** – prezentacja w ramach aplikacji OTC cen nabycia i zbycia instrumentów OTC, po których Dom Maklerski gotów jest zawierać transakcje z Klientem, z zastrzeżeniem warunków określonych w regulaminie,
  - **specyfikacja instrumentów OTC** – zestawienie instrumentów OTC, w zakresie których Dom Maklerski świadczy usługi, określające warunki realizacji transakcji dotyczących instrumentów OTC, w szczególności minimalną wielkość transakcji, wysokość depozytu zabezpieczającego oraz godziny handlu, chyba że co innego wyraźnie wynika z treści postanowienia lub jego kontekstu.
2. Pojęcia użyte w regulaminie w liczbie pojedynczej odnoszą się także do liczby mnogiej i odwrotnie, chyba że co innego wyraźnie wynika z treści postanowienia.
  3. Tytuły rozdziałów mają znaczenie jedynie porządkowe i nie wpływają na wykładnię postanowień regulaminu.

§ 3.

1. Dom Maklerski świadczy usługi maklerskie na podstawie umowy maklerskiej.
2. Na podstawie umowy maklerskiej Dom Maklerski może świadczyć także inne usługi w niej określone.
3. Dom Maklerski świadczy usługi zgodnie z regulacjami.
4. Dom Maklerski świadczy usługi w zakresie instrumentów finansowych określonych w zarządzeniu.
5. Postanowienia regulaminu stosuje się odpowiednio do praw niebędących instrumentami finansowymi, w odniesieniu do których Dom Maklerski świadczy usługi na podstawie umowy.
6. Dom Maklerski może wyłączyć świadczenie usług w odniesieniu do wskazanych w zarządzeniu instrumentów finansowych, miejsc wykonania, osób, podmiotów albo w inny sposób je ograniczyć.
7. Dom Maklerski świadczy usługi w POK oraz poprzez kanały elektroniczne. W przypadku agentów Dom Maklerski świadczy usługi na podstawie dokonywanych przez nich czynności pośrednictwa. Dom Maklerski określa w zarządzeniu zakres usług świadczonych w poszczególnych POK oraz poprzez kanały elektroniczne, w tym w szczególności zakres usług świadczonych za pośrednictwem agentów (zakres czynności pośrednictwa dokonywanych przez agentów).

§ 4.

1. Treść umowy maklerskiej określa sama umowa, regulamin oraz dyspozycje składane przez Klienta na ich podstawie.
2. Regulamin jest podstawą relacji pomiędzy Domem Maklerskim a Klientem i określa treść umowy maklerskiej jedynie w przypadku, gdy ta ostatnia wyraźnie odwołuje się do regulaminu. Oznacza to, że Klient i Dom Maklerski nabywają wzajemne prawa i obowiązki najwcześniej z chwilą zawarcia umowy maklerskiej. Zawarcie umowy maklerskiej może wymagać dodatkowych czynności dokonywanych przez Klienta lub Dom Maklerski przed jej podpisaniem, szczególnie w przypadku, gdy wymagają tego regulacje.
3. Wykonanie praw przysługujących Klientowi wobec osób trzecich, które powierzyły wypełnianie swoich obowiązków Domowi Maklerskiemu lub korzystają w tym zakresie z pośrednictwa Domu Maklerskiego, może wymagać zawarcia przez Klienta umowy z Domem Maklerskim.
4. Dom Maklerski może wprowadzać nowe usługi nieprzewidziane w regulaminie, z których Klient korzysta na zasadach określonych w zmienionym regulaminie bądź odrębnym regulaminie lub dyspozycji rozszerzającej zakres umowy maklerskiej lub zawierając odrębną umowę.
5. Dom Maklerski świadczy usługi maklerskie określone w regulaminie na podstawie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego oraz innych zgód, zezwoleń i licencji, wydanych przez właściwe podmioty lub organy, jeżeli są wymagane przez odpowiednie regulacje (zezwolenie). Dom Maklerski odmawia świadczenia usługi w przypadku braku zezwolenia. Dom Maklerski zawiesza świadczenie usługi w przypadku utraty zezwolenia w trakcie obowiązywania umowy.

§ 5.

1. W celu wykonania umowy Dom Maklerski wydaje zarządzenia, określające niektóre zasady lub okoliczności świadczenia usług, w szczególności te, które z uwagi na charakter, zmienność lub źródło pochodzenia nie mogą lub z uzasadnionych powodów nie powinny zostać uregulowane w umowie lub regulaminie.
2. Treść zarządzeń podawana jest do wiadomości Klientów poprzez opublikowanie ich na stronach internetowych Domu Maklerskiego, w terminie co najmniej 14 dni przed ich wejściem w życie, chyba że:
  - 1) regulamin stanowi inaczej,
  - 2) zarządzenie rozszerza możliwość korzystania z usług,
  - 3) zarządzenie ułatwia korzystanie z usług,
  - 4) charakter usługi, której dotyczy zarządzenie, uniemożliwia dochowanie powyższego terminu.W takich przypadkach zarządzenie publikowane jest najpóźniej w dniu jego wejścia w życie.
3. Treść zarządzeń dostępna jest w POK. W szczególnych przypadkach treść zarządzeń przekazywana jest dodatkowo w sposób przewidziany w regulacjach.

§ 6.

1. Korespondencja Domu Maklerskiego z Klientem prowadzona jest w formie pisemnej, chyba że Klient inaczej postanowi w dyspozycji, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4.
2. Przekazywanie informacji pomiędzy Domem Maklerskim a Klientem w związku z wykonywaniem umowy maklerskiej następuje w sposób właściwy dla danej usługi, określony w odpowiedniej dyspozycji.
3. Dom Maklerski udostępnia Klientowi imienną skrzynkę odbiorczą wiadomości elektronicznych w ramach serwisu internetowego. Dom Maklerski umieszcza w skrzynce odbiorczej korespondencję kierowaną do Klienta w formie elektronicznej.
4. Korespondencja umieszczana w skrzynce odbiorczej, o której mowa w ust. 3, stanowi jedyną i wystarczającą formę przekazywania Klientowi przez Dom Maklerski informacji oraz oświadczeń woli i wiedzy, o ile nie sprzeciwia się to regulacjom lub dyspozycji Klienta.
5. Dom Maklerski zastrzega sobie w każdym przypadku możliwość wysłania korespondencji do Klienta w formie pisemnej.

II. TRYB I WARUNKI ZAWIERANIA UMOWY MAKLESKIEJ

§ 7.

1. Umowa maklerska zawierana jest w formie pisemnej w POK.
2. Umowa maklerska może być podpisana przez Klienta poza POK, o ile wymagane dane Klienta oraz własnoręczność jego podpisu zostały w odpowiedni sposób uwierzytelnione, z zastrzeżeniem ust. 5.
3. Uwierzytelnienie może nastąpić przez notariusza, polską placówkę dyplomatyczną, urzędnika państwa obcego z zachowaniem postanowień Konwencji z dnia 5 października 1961 r. znoszącej wymóg legalizacji zagranicznych dokumentów urzędowych (Dz. U. z 2005 r. Nr 112, poz. 938) lub inną upoważnioną przez Dom Maklerski osobę, o ile nie sprzeciwia się to regulacjom.

4. Dom Maklerski może dopuścić inny sposób uwierzytelnienia, o ile uzna go za niebudzący wątpliwości.
5. Dom Maklerski może przyjąć dane lub dokumenty bez uwierzytelniania. W takim przypadku Dom Maklerski wstrzymuje zawarcie umowy lub świadczenie usług do momentu weryfikacji danych i tożsamości Klienta we właściwej, niebudzącej wątpliwości bazie danych lub otrzymania zaświadczenia od podmiotu, który potwierdził dane i tożsamość Klienta w ramach prowadzonej przez siebie działalności, a Dom Maklerski uznał to potwierdzenie za niebudzące wątpliwości. Za zaświadczenie, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, uznaje się w szczególności dokonanie przez bank na zlecenie Klienta przelewu na rachunek Domu Maklerskiego. Wstrzymanie zawarcia umowy lub świadczenia usług może nastąpić w każdym przypadku podpisania przez Klienta umowy maklerskiej poza lokalem Domu Maklerskiego lub jego agenta.
6. Klient może rozszerzać bądź ograniczać zakres usług świadczonych przez Dom Maklerski na podstawie umowy maklerskiej, składając Domowi Maklerskiemu odpowiednie dyspozycje. Do składania dyspozycji stosuje się postanowienia ust. 1–5 lub § 12 ust. 2.
7. Dom Maklerski może odmówić przyjęcia dyspozycji rozszerzającej zakres usług świadczonych na podstawie umowy maklerskiej, o czym niezwłocznie informuje Klienta.

§ 8.

1. Przed zawarciem lub (o ile to uzasadnione) rozszerzeniem zakresu umowy Dom Maklerski zwraca się do Klienta o udzielenie informacji pozwalających ocenić, czy usługa świadczona na podstawie umowy lub instrument finansowy oferowany w ramach usługi są odpowiednie dla Klienta, biorąc pod uwagę indywidualną sytuację Klienta. Klient może odmówić udzielenia informacji, co uniemożliwia tę ocenę, o czym Dom Maklerski informuje Klienta, zawierając umowę, a w odniesieniu do usług określonych w § 84 odmawia odpowiednio wykonania usługi lub rozszerzenia zakresu umowy.
2. W celu zawarcia umowy maklerskiej Klient udziela Domowi Maklerskiemu informacji (dane Klienta) niezbędnych do jej zawarcia i wykonywania oraz wypełnienia obowiązków Domu Maklerskiego wynikających z regulacji. Dom Maklerski może odmówić zawarcia umowy w przypadku niepodania przez Klienta powyższych informacji.
3. Na podstawie informacji, o których mowa w ust. 1 i 2, Dom Maklerski dokonuje zgodnie z regulacjami klasyfikacji Klienta. Przed zawarciem umowy Dom Maklerski informuje Klienta o nadanej kategorii, zasadach traktowania Klientów tej kategorii oraz możliwości żądania traktowania Klienta według zasad przewidzianych dla innej kategorii, o ile taka wynika z regulacji.
4. Dokumentem wymaganym do zawarcia umowy maklerskiej przez osobę fizyczną jest ważny dokument tożsamości, a w przypadku osób prawnych lub innych podmiotów ważny dokument potwierdzający zdolność prawną oraz zdolność do czynności prawnych oraz dokumenty tożsamości osób fizycznych reprezentujących tę osobę prawną lub inny podmiot.
5. Prawdziwość danych ustalana jest na podstawie oryginałów odpowiednich dokumentów, które Klient zobowiązany jest okazać w POK lub osobom, o których mowa w § 7 ust. 3. Postanowienia § 7 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.
6. Dokumenty sporządzone w języku obcym powinny zostać okazane wraz z tłumaczeniem na język polski dokonany przez tłumacza przysięgłego. Postanowienia § 7 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.
7. Dom Maklerski może domagać się podania przez Klienta dodatkowych informacji i okazania dodatkowych dokumentów, o ile okaże się to konieczne do zawarcia lub wykonania umowy maklerskiej, lub wypełnienia obowiązków wynikających z przepisów prawa, pod rygorem niezawarcia umowy maklerskiej lub wstrzymania świadczenia usług.
8. Dom Maklerski może sporządzać kopie okazanych dokumentów, o ile nie sprzeciwia się to przepisom prawa.

§ 9.

1. Umowa maklerska zostaje zawarta w dniu jej podpisania przez Dom Maklerski i obowiązuje przez okres w niej wskazany. Dom Maklerski podpisuje umowę lub informuje Klienta o odmowie jej podpisania w terminie 7 dni od dnia otrzymania przez Dom Maklerski podpisanej przez Klienta umowy.
2. Rozszerzenie bądź ograniczenie zakresu usług świadczonych na podstawie umowy maklerskiej następuje z dniem określonym w dyspozycji Klienta.
3. Dom Maklerski rozpoczyna świadczenie usług na rzecz Klienta najpóźniej w terminie 1 dnia roboczego od dnia zawarcia umowy maklerskiej lub rozszerzenia zakresu usług, chyba że co innego wynika z treści umowy maklerskiej lub dyspozycji. Dom Maklerski może zawiesić rozpoczęcie lub wstrzymać świadczenie usługi, jeżeli wynika to z regulacji.

§ 10.

Dom Maklerski przechowuje dokumenty oraz rejestruje na elektronicznych nośnikach informacji oświadczenia Klienta składane za pomocą kanałów elektronicznych związane z zawarciem, zmianą, rozwiązaniem i wykonywaniem umowy maklerskiej. Powyższe dokumenty i zapisy stanowią dowód dokonania czynności w nich zawartych.

III. PRZYJMOWANIE ZLECEŃ I DYSPOZYCJI

§ 11.

Dom Maklerski przyjmuje składane przez Klienta zlecenia i dyspozycje, począwszy od dnia rozpoczęcia – zgodnie z umową maklerską, świadczenia usług w zakresie dotyczącym tych zleceń i dyspozycji.

§ 12.

1. Klient może składać zlecenia i dyspozycje osobiście w POK.
2. Klient może składać zlecenia i dyspozycje za pośrednictwem kanałów elektronicznych, a w szczególności zlecenia kupna lub sprzedaży instrumentów finansowych. Dom Maklerski określa w zarządzeniu szczegółową listę zleceń i dyspozycji przyjmowanych w ten sposób.
3. Dom Maklerski udostępnia Klientowi formularze zleceń i dyspozycji w POK oraz w serwisie internetowym, o ile usługi, których dotyczą, objęte są zakresem usług świadczonych w ten sposób. Złożenie przez Klienta zlecenia lub dyspozycji za pośrednictwem kanałów elektronicznych oznacza zgodę na brzmienie odpowiedniego formularza i potwierdza fakt, że Klient się z nim zapoznał.
4. Przed złożeniem zlecenia podlegającego przekazaniu lub wykonaniu Dom Maklerski udostępnia Klientowi w POK lub w serwisie internetowym odpowiednie regulacje, na zasadach w nich określonych, a w szczególności prospekty emisyjne, statuty towarzystw funduszy inwestycyjnych lub prospekty funduszy inwestycyjnych. Powyższy obowiązek Dom Maklerski może wykonać poprzez wskazanie miejsca lub sposobu zapoznania się z tymi regulacjami.
5. Dom Maklerski rejestruje na elektronicznych nośnikach informacji wszelkie dyspozycje składane przez Klienta za pośrednictwem kanałów elektronicznych.
6. Dom Maklerski po przyjęciu od Klienta zlecenia lub dyspozycji przekazuje zlecenie lub dyspozycję Klienta do właściwego miejsca wykonania lub sam je wykonuje – zgodnie z treścią zlecenia lub dyspozycji oraz regulacjami.
7. W przypadku dyspozycji złożonej przez Klienta za pośrednictwem kanałów elektronicznych w celu rozszerzenia zakresu umowy maklerskiej o usługi, dla świadczenia których wymagana jest umowa zawarta w formie pisemnej, Dom Maklerski sporządza dokument dyspozycji w formie pisemnej i podpisuje go za Klienta na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez Klienta. Jeden egzemplarz tak sporządzonej dyspozycji Dom Maklerski przekazuje Klientowi.
8. Dom Maklerski zastrzega sobie prawo do sporządzenia dokumentu w formie pisemnej na podstawie jakiegokolwiek zlecenia lub dyspozycji, złożonych przez Klienta za pośrednictwem kanałów elektronicznych, w każdym czasie po ich złożeniu na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez Klienta.
9. Dom Maklerski może określić inne sposoby składania wybranych zleceń lub dyspozycji.

§ 13.

Klient może składać dyspozycje i zlecenia w godzinach pracy POK lub w czasie udostępniania systemów informatycznych i telekomunikacyjnych określonych zarządzeniem. Poza lokalem POK lub poza godzinami pracy POK Dom Maklerski może zawierać umowy oraz przyjmować zlecenia i dyspozycje na zasadach określonych w zarządzeniu.

§ 14.

1. Dom Maklerski może udostępnić Klientom wydzielone pomieszczenia w POK, zwane salami notowań, w których Klienci mogą składać ustne dyspozycje w trakcie poszczególnych faz notowań w danym miejscu wykonania.
2. Kwestie sporne dotyczące składania ustnych dyspozycji w salach notowań rozstrzyga upoważniony pracownik Domu Maklerskiego.

§ 15.

1. Dom Maklerski dokonuje identyfikacji Klienta na podstawie ważnego dokumentu tożsamości, a w przypadku składania dyspozycji za pośrednictwem kanałów elektronicznych na podstawie nadanego Klientowi kodu oraz ustalonego hasła. Sposób ustalania, zmiany i posługiwania się hasłem określa zarządzenie.

2. Dom Maklerski może określić inne lub dodatkowe sposoby identyfikacji Klienta w odniesieniu do wszystkich lub niektórych usług.
3. Kod, hasło i inne sposoby identyfikacji Klienta, o których mowa w ust. 2, objęte są tajemnicą, którą Klient ma obowiązek zachowywać zarówno poprzez nieujawnianie, jak też niedopuszczanie do ich ujawnienia. Naruszenie tego obowiązku stanowi poważne naruszenie umowy maklerskiej.

§ 16.

1. Klient zobowiązany jest do wypełniania wszystkich formularzy w taki sposób, aby treść wypełnionego formularza nie budziła wątpliwości co do zgodności ze stanem faktycznym i wolą Klienta.
2. Dom Maklerski nie przekaze lub nie wykona zlecenia lub dyspozycji złożonych w sposób, który uniemożliwia jednoznaczne ustalenie ich treści. Ustalając treść zlecenia lub dyspozycji w sytuacjach wątpliwych, Dom Maklerski bierze pod uwagę okoliczności ich złożenia.
3. W przypadku pominięcia przez Klienta niektórych warunków zlecenia lub dyspozycji Dom Maklerski przekazuje albo wykonuje zlecenie lub dyspozycję zgodnie z odpowiednią polityką wprowadzoną zarządzeniem. Zlecenie lub dyspozycja podlegają odrzuceniu, jeżeli nie zawierają minimalnych warunków określonych w odpowiedniej polityce.
4. W przypadku pominięcia przez Klienta określonych warunków zlecenia lub dyspozycji Dom Maklerski może wystąpić do Klienta o potwierdzenie żądania przekazania albo wykonania takiego zlecenia lub dyspozycji w trybie określonym w ust. 3.
5. Postanowienia ust. 1–4 stosuje się odpowiednio do dyspozycji składanych za pośrednictwem kanałów elektronicznych.

§ 17.

1. Każde zlecenie Klienta powinno zawierać elementy wymagane regulacjami, co odzwierciedla formularz zlecenia. Brak poszczególnych elementów nie powoduje odrzucenia zlecenia, o ile można je przekazać lub wykonać zgodnie z odpowiednią polityką.
2. Zlecenie Klienta może zawierać dodatkowe warunki realizacji zlecenia, o ile nie sprzeciwia się to przepisom prawa, a Dom Maklerski przyjmuje zlecenia z takimi warunkami.

§ 18.

Klient może złożyć Domowi Maklerskiemu zlecenie lub dyspozycję, które po przekazaniu mają wywrzeć skutek na rzecz osoby trzeciej, w szczególności mocodawcy, który ustanowił Klienta pełnomocnikiem w miejscu wykonania zlecenia lub dyspozycji, z zastrzeżeniem § 19 ust. 9.

IV. PRZEKAZYWANIE ZLECEŃ I DYSPOZYCJI

§ 19.

1. Dom Maklerski przekazuje zlecenie lub dyspozycję do miejsca wykonania wskazanego w zleceniu lub dyspozycji bezpośrednio lub za pośrednictwem podmiotu określonego w odpowiednich regulacjach lub zarządzeniu.
2. Dom Maklerski może uzależnić przekazanie zlecenia od warunków określonych w regulacjach, w szczególności od wpłacenia na rachunek Domu Maklerskiego środków pieniężnych na pokrycie zlecenia kupna instrumentów finansowych. Regulacje mogą przewidywać inny sposób zapewnienia pokrycia zlecenia.
3. Dom Maklerski przekazuje zlecenie do właściwego miejsca wykonania niezwłocznie, najpóźniej w terminie 1 dnia roboczego od dnia złożenia zlecenia lub dyspozycji, chyba że co innego wynika z treści zlecenia, dyspozycji lub regulacji.
4. Zlecenia przekazywane są do poszczególnych miejsc wykonania według kolejności ich złożenia, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.
5. W przypadku zlecenia kupna instrumentów finansowych, którego pokrycie stanowią środki pieniężne wpłacane na rachunek Domu Maklerskiego, brak pełnego pokrycia zlecenia w terminie wskazanym w regulacjach skutkuje utratą ważności zlecenia w całości, które nie podlega w związku z tym przekazaniu, chyba że co innego wynika z regulacji.
6. Wykonanie przekazanego przez Dom Maklerski zlecenia lub dyspozycji Klienta następuje zgodnie z odpowiednimi regulacjami przez podmiot prowadzący lub stanowiący miejsce wykonania.
7. Środki pieniężne z tytułu zbycia instrumentów finansowych na podstawie przekazanego przez Dom Maklerski zlecenia Klienta przekazywane są zgodnie z regulacjami na rachunek wskazany przez Klienta w zleceniu bądź wypłacane są Klientowi w gotówce, na zasadach określonych w zarządzeniu, w lokalu

właściwego podmiotu, prowadzącego obsługę kasową POK, w którym Klient złożył zlecenie zbycia, bądź też przekazywane są w inny sposób określony w regulacjach.

8. Zlecenie traci ważność w przypadkach określonych w regulaminie lub regulacjach. Szczególne przypadki utraty ważności zlecenia może regulować zarządzenie.
9. Dom Maklerski nie weryfikuje treści zlecenia lub dyspozycji, w tym danych Klienta bądź osoby, na rzecz której Klient działa, oraz informacji o instrumentach finansowych będących przedmiotem zlecenia lub dyspozycji, z informacjami posiadanymi przez podmiot prowadzący lub stanowiący miejsce wykonania, do którego Dom Maklerski przekazuje zlecenie. W przypadku rozbieżności pomiędzy tymi informacjami stosuje się regulacje, a zlecenie lub dyspozycja mogą nie zostać wykonane.

§ 20.

Klient może modyfikować i anulować zlecenie, o ile nie zostało ono przekazane i pozwalają na to regulacje. Modyfikacja lub anulowanie zlecenia powodują, że pierwotne zlecenie traci ważność.

§ 21.

1. Dom Maklerski podejmuje czynności, mające na celu skojarzenie Klienta z jednym lub więcej podmiotami w celu doprowadzenia do zawarcia transakcji, na podstawie zlecenia Klienta.
2. W celu znalezienia podmiotu zainteresowanego zawarciem transakcji Dom Maklerski może w szczególności zwrócić się do podmiotów, które już wcześniej wyraziły zainteresowanie zawarciem transakcji na warunkach określonych przez Klienta lub do nich zbliżonych, lub uzyskać deklaracje zainteresowania taką transakcją od innych podmiotów na podstawie udostępnionych im informacji o transakcji. Udostępnienie informacji przez Dom Maklerski następuje w granicach dopuszczonych regulacjami.
3. W przypadku znalezienia podmiotu zainteresowanego zawarciem z Klientem transakcji na warunkach określonych przez Klienta w zleceniu lub do nich zbliżonych Dom Maklerski bądź to pośredniczy w zawarciu transakcji, bądź to doprowadza do bezpośredniego zawarcia transakcji przez jej strony, w zależności od zgodnego żądania Klienta i podmiotu zainteresowanego zawarciem transakcji.
4. Dom Maklerski uzależnia przyjęcie zlecenia, o którym mowa w ust. 1, od jego wartości lub spełnienia innych warunków. Minimalną wartość zlecenia lub inne warunki określa zarządzenie.

V. PROWADZENIE RACHUNKÓW

§ 22.

1. Dom Maklerski prowadzi dla Klienta rachunek papierów wartościowych i służący do jego obsługi rachunek pieniężny na podstawie dyspozycji Klienta.
2. Klient może otwierać i zamykać kolejne rachunki, składając odpowiednie dyspozycje.
3. W ramach rachunków Dom Maklerski może prowadzić dodatkowe konta techniczne i inne rozwiązania księgowe, o ile wynika to z regulacji. Zapisanie instrumentów finansowych i środków pieniężnych na tych kontach technicznych może powodować skutki określone w regulacjach, w szczególności związane z ograniczeniem prawa do rozporządzania instrumentami finansowymi.
4. Dom Maklerski prowadzi dla Klienta rachunki służące do ewidencjonowania instrumentów finansowych lub praw innych od podlegających zapisaniu na rachunku papierów wartościowych, o ile wynika to z treści umowy maklerskiej lub odrębnych umów.
5. Dom Maklerski może prowadzić dla Klienta rachunek na podstawie umowy z osobą trzecią lub innego zdarzenia prawnego. W takim przypadku warunki prowadzenia rachunku Klienta określa umowa z tą osobą lub odpowiednie regulacje. Wykonywanie przez Klienta praw do takiego rachunku lub zapisanych na nim instrumentów finansowych może wymagać zawarcia przez Klienta umowy z Domem Maklerskim.
6. Środki pieniężne zapisane na rachunku nie są oprocentowane.
7. W przypadku przechowywania przez Dom Maklerski środków pieniężnych Klienta na rachunku bankowym, który jest oprocentowany, Klientowi przysługują odsetki od zapisanych na rachunku środków pieniężnych w wysokości określonej w zarządzeniu.
8. Dom Maklerski nie ma obowiązku przechowywać środków pieniężnych Klienta w sposób przynoszący pożytki.
9. Postanowienia ust. 7–8 stosuje się odpowiednio do innych sposobów przechowywania środków pieniężnych Klienta przynoszących zysk.
10. Dom Maklerski może wprowadzić oprocentowanie środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku, niezależnie od sposobów ich przechowywania.

11. Odsetki od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku mogą być naliczane w stosunku dziennym, miesięcznym, kwartalnym lub rocznym w zależności od wartości aktywów lub obrotów na rachunku. Wartość aktywów i obrotów oraz wysokość oprocentowania określa zarządzenie.

§ 23.

1. Dom Maklerski może świadczyć na rzecz Klienta usługi z wykorzystaniem lub ze skutkiem dla rachunku prowadzonego na rzecz Klienta przez depozytariusza.
2. Świadczenie usług z wykorzystaniem lub ze skutkiem dla rachunku prowadzonego na rzecz Klienta przez depozytariusza może być uzależnione od zawarcia przez Dom Maklerski umowy z depozytariuszem lub inną osobą trzecią lub dokonania innych czynności. Dom Maklerski nie jest zobowiązany do zawarcia takiej umowy lub dokonania innych czynności, w tym na żądanie Klienta, o ile co innego nie wynika z umowy maklerskiej.

§ 24.

1. Dom Maklerski zapisuje na rachunku Klienta instrumenty finansowe nabyte w obrocie zorganizowanym oraz poza tym obrotem.
2. Zapisanie na rachunku Klienta instrumentów finansowych nabytych przez Klienta w obrocie zorganizowanym następuje zgodnie z właściwymi regulacjami.
3. Zapisanie na rachunku Klienta instrumentów finansowych, które nie zostały przez Klienta nabyte w obrocie zorganizowanym następuje na podstawie dyspozycji Klienta, po wykazaniu przez Klienta podstawy prawnej do ich zapisania na rachunku, chyba że nabycie nastąpiło w wyniku transakcji, której Dom Maklerski był stroną, w której pośredniczył lub w której brał udział w inny sposób.
4. Podstawę prawną do zapisania na rachunku Klienta instrumentów finansowych nabytych poza obrotem zorganizowanym stanowi dokument stwierdzający tytuł Klienta do tych instrumentów finansowych, w szczególności dowód nabycia instrumentów finansowych lub zawierający zobowiązanie do przeniesienia instrumentów finansowych na Klienta.
5. W przypadku gdy do powstania podstawy prawnej do zapisania instrumentów finansowych na rachunku Klienta konieczne jest oświadczenie osoby trzeciej, oświadczenie tej osoby lub potwierdzenie oświadczenia zawartego w dokumencie, o którym mowa w ust. 4, powinno być złożone zgodnie z § 7 ust. 1–5.
6. Dom Maklerski może zażądać od Klienta dodatkowych dokumentów i informacji w związku z zapisywaniem na rachunku Klienta instrumentów finansowych nabytych poza obrotem zorganizowanym, o ile podstawa prawna takiego zapisu budzi wątpliwości lub wynika to z regulacji.

§ 25.

1. Na rachunku Klienta mogą być zapisane instrumenty finansowe objęte współwłasnością. W takim przypadku prawa przysługujące do tych instrumentów finansowych wykonuje Klient, na rachunku którego instrumenty zostały zapisane. Pozostali współuprawnieni mogą wykonywać prawa do zapisanych na rachunku Klienta instrumentów finansowych jako ustanowieni przez Klienta pełnomocnicy bądź wskazani w odpowiedniej dyspozycji przedstawiciele Klienta, w przypadku gdy Klient nie jest osobą fizyczną.
2. Dom Maklerski może zawrzeć ze współuprawnionymi do instrumentów finansowych umowę mającą na celu rozporządzenie aktywami zapisanymi na rachunku lub zniesienie wspólności majątkowej tych instrumentów.
3. Dom Maklerski prowadzi rachunki, na których zapisywane są aktywa objęte wspólnością majątkową małżeńską na zasadach, o których mowa w ust. 1.
4. Dom Maklerski przenosi instrumenty finansowe lub środki pieniężne Klienta na inny rachunek Klienta bądź rachunek współuprawnionego do instrumentów finansowych zgodnie z regulacjami na podstawie dyspozycji Klienta.
5. Dom Maklerski przenosi instrumenty finansowe Klienta na rachunki osób trzecich na podstawie dyspozycji Klienta. Postanowienia § 24 ust. 3, 4 i 6 stosuje się odpowiednio.
6. W przypadku gdy instrumenty finansowe podlegające przeniesieniu objęte są wspólnością majątkową, do ich przeniesienia wystarczające jest oświadczenie Klienta o uprawnieniu z tytułu tej wspólności osoby, na rachunek której instrumenty finansowe mają być przeniesione.
7. Dom Maklerski przenosi instrumenty finansowe, na których ustanowiono ograniczone prawo rzeczowe lub których zbywalność jest ograniczona, jedynie z utrzymaniem powyższych praw lub ograniczeń, chyba że co innego wynika z regulacji albo ze stosunku prawnego będącego podstawą ustanowienia ograniczonego prawa rzeczowego lub ograniczenia zbywalności instrumentów finansowych.

§ 26.

1. Dom Maklerski dokonuje wypłaty bądź przyjmuje inne dyspozycje złożone w ciężar środków pieniężnych zapisanych na rachunku Klienta do wysokości wolnych środków.

2. Przyjęcie dyspozycji w ciężar środków pieniężnych powoduje ich zablokowanie w kwocie odpowiedniej dla wykonania dyspozycji i umniejszenie o tę kwotę wolnych środków.
3. Blokowanie środków pod dyspozycje następuje według kolejności ich złożenia aż do wyczerpania wolnych środków.
4. Dyspozycja wypłaty jest ważna do końca dnia, w którym została złożona, a pozostałe dyspozycje złożone w ciężar środków pieniężnych, zapisanych na rachunku Klienta, są ważne do dnia ich wykonania lub odwołania, chyba że co innego wynika z ich treści, okoliczności, odrębnych przepisów albo charakteru dyspozycji.
5. Utrata ważności dyspozycji powoduje zwolnienie blokady środków pieniężnych i zwiększenie kwoty wolnych środków, o ile środki pieniężne nie zostały wykorzystane zgodnie z treścią dyspozycji i pozostają na rachunku.
6. Dyspozycje złożone w ciężar środków pieniężnych podlegają odwołaniu odwrotnie do kolejności ich złożenia, jeżeli w okresie pomiędzy ich złożeniem a wykonaniem zmniejszyła się na rachunku Klienta ilość zablokowanych środków pieniężnych przeznaczonych na ich wykonanie i brak jest wolnych środków. Dyspozycje odwoływane są do momentu, aż zwalniana ilość środków pieniężnych pozwoli na chociaż częściowe wykonanie dyspozycji odwoływanej jako ostatnia.

§ 27.

1. Klient może zasilić rachunek pieniężny w formie gotówkowej lub bezgotówkowej. Zasilenie rachunku pieniężnego w formie gotówkowej może nastąpić wyłącznie za pośrednictwem banku prowadzącego obsługę kasową Domu Maklerskiego.
2. Dom Maklerski prowadzi rachunek pieniężny w walucie polskiej.
3. Dom Maklerski na podstawie dyspozycji Klienta otwiera i prowadzi rachunek walutowy. Dom Maklerski prowadzi rachunki walutowe wyłącznie w walutach określonych w zarządzeniu. Dom Maklerski może otworzyć i prowadzić dla Klienta rachunek walutowy bez konieczności składania przez Klienta odrębnej dyspozycji w przypadku wynikającego z regulacji obowiązku Domu Maklerskiego rozliczenia w walucie obcej transakcji zawartej na rzecz Klienta lub spełnienia na rzecz Klienta innego świadczenia w walucie obcej.
4. Dom Maklerski na podstawie dyspozycji Klienta dokonuje wymiany walutowej. Bez konieczności złożenia odrębnej dyspozycji Dom Maklerski dokonuje wymiany walutowej na podstawie udzielonego przez Klienta pełnomocnictwa w przypadkach określonych w odpowiedniej polityce, w celu wykonania żądania osób trzecich uprawnionych zgodnie z właściwymi regulacjami, oraz w przypadku, gdy świadczenie z instrumentów finansowych lub w związku z nimi spełniane jest w innej walucie niż waluta, w której prowadzony jest rachunek walutowy Klienta, z zastrzeżeniem ust. 3 zd. 3.
5. Dom Maklerski dokonuje wymiany walutowej za pośrednictwem banku dewizowego.
6. W przypadku wymiany walutowej dokonywanej przez Dom Maklerski za pośrednictwem banku dewizowego obowiązuje kurs wymiany określony przez ten bank.
7. Środki pieniężne z tytułu transakcji sprzedaży instrumentów finansowych zapisywane są na rachunku pieniężnym Klienta po rozrachunku transakcji przez właściwą izbę rozrachunkową, w terminie określonym przez odpowiednie regulacje, lub na podstawie innych właściwych informacji w przypadku przeprowadzania rozrachunku transakcji poza izbą rozrachunkową, o ile środki pieniężne z tytułu tej transakcji zgodnie z regulacjami i treścią transakcji podlegają zapisaniu na rachunku Klienta.

§ 28.

1. Dom Maklerski dokonuje blokady instrumentów finansowych i wystawia Klientowi imienne świadectwo depozytowe na podstawie dyspozycji Klienta, która określa rodzaj i liczbę instrumentów finansowych, cel wystawienia świadectwa oraz termin jego ważności.
2. Dom Maklerski na podstawie dyspozycji Klienta wystawia Klientowi zaświadczenie o prawie uczestnictwa w walnym zgromadzeniu oraz inne zaświadczenia na zasadach określonych w regulacjach.

§ 29.

1. Dom Maklerski sporządza wyciąg z rachunku na podstawie dyspozycji Klienta.
2. Dom Maklerski sporządza nieodpłatnie wyciąg z rachunku Klienta ze stanem na koniec każdego roku kalendarzowego i przekazuje go Klientowi w sposób przewidziany dla korespondencji.

VI. WYKONYWANIE ZLECEŃ I DYSPOZYCJI

§ 30.

1. Zlecenie ważne jest na najbliższą sesję i jest na niej wykonywane, chyba że Klient określił inny termin pierwszej sesji lub ważności zlecenia.
2. Zlecenie Klienta wykonywane jest przez Dom Maklerski poprzez odpowiednio nabywanie albo zbywanie instrumentów finansowych na rachunek Klienta na podstawie wystawionego przez Dom Maklerski zlecenia brokerskiego, przekazanego do miejsca wykonania.
3. Dom Maklerski może wykonać zlecenie Klienta poprzez zawarcie umowy sprzedaży instrumentów finansowych na rachunek Domu Maklerskiego, o ile przewiduje to umowa maklerska.
4. Zlecenia i dyspozycje Klienta wykonywane są według kolejności ich złożenia, chyba że co innego wynika z ich treści lub regulacji.
5. Dom Maklerski sprawdza pokrycie zlecenia Klienta bezpośrednio przed wystawieniem zlecenia brokerskiego bądź bezpośrednio przed rozpoczęciem kolejnej sesji, jeżeli zlecenie brokerskie było przekazywane do miejsca wykonania na więcej niż jedną sesję.
6. Dom Maklerski wystawia zlecenie brokerskie niezwłocznie po przyjęciu zlecenia Klienta, z uwzględnieniem godzin pracy Domu Maklerskiego, podmiotu prowadzącego lub stanowiącego miejsce wykonania, właściwej izby rozrachunkowej oraz zgodnie z regulacjami obowiązującymi w miejscu wykonania, chyba że Klient inaczej postanowił w zleceniu.
7. Dom Maklerski, w przypadku gdy zlecenie brokerskie wystawione na podstawie zlecenia Klienta straci ważność lub zostanie odrzucone zgodnie z regulacjami obowiązującymi w miejscu wykonania, wystawia ponownie zlecenie brokerskie, chyba że nie pozwalają na to warunki zlecenia Klienta, zlecenie Klienta straciło ważność lub jego wykonanie, zgodnie z regulacjami obowiązującymi w miejscu wykonania, jest niemożliwe. W przypadku gdy po utracie ważności lub odrzuceniu zlecenia brokerskiego nie jest możliwe jednoznaczne ustalenie treści zlecenia Klienta z uwzględnieniem okoliczności powstałych po utracie ważności lub odrzuceniu zlecenia brokerskiego, zlecenie Klienta traci ważność. Szczególne przypadki może regulować zarządzenie.
8. Zlecenie Klienta może stracić ważność w związku z wykonaniem innego zlecenia Klienta, z którym było połączone odpowiednim warunkiem wykonania. W takim przypadku Dom Maklerski niezwłocznie odwołuje lub odpowiednio modyfikuje zlecenie Klienta lub zlecenie brokerskie, wystawione na podstawie zlecenia Klienta, które straciło w całości lub części ważność, chyba że oba zlecenia brokerskie zrealizowały się, zanim możliwe stało się odwołanie któregoś z nich. Klient może określać warunki wzajemnych relacji składanych zleceń na zasadach określonych w zarządzeniu, o ile dopuszczają to regulacje obowiązujące w miejscu wykonania.
9. Dom Maklerski może przyjmować zlecenia Klienta, których wykonanie w całości lub części skutkuje wystawieniem kolejnego zlecenia Klienta, a następnie jego wykonaniem przez Dom Maklerski. Wystawienie kolejnego zlecenia Klienta może nastąpić na podstawie pełnomocnictwa udzielonego Domowi Maklerskiemu przez Klienta i spełnienia się warunku określonego w pierwotnym zleceniu. Treść kolejnego zlecenia określa Klient, składając zlecenie pierwotne.

§ 31.

1. Dom Maklerski wystawia zlecenie brokerskie na podstawie złożonego przez Klienta zlecenia sprzedaży pod warunkiem, iż Klient posiada pokrycie w postaci niezablokowanych instrumentów finansowych lub praw do otrzymania instrumentów finansowych, będących przedmiotem zlecenia sprzedaży, zapisanych w rejestrze operacyjnym.
2. Złożenie przez Klienta zlecenia sprzedaży powoduje zablokowanie instrumentów finansowych lub praw, o których mowa w ust. 1, do dnia rozrachunku transakcji przez właściwą izbę rozrachunkową albo do momentu odwołania zlecenia albo do upływu terminu ważności zlecenia.
3. W przypadku częściowego pokrycia zlecenia sprzedaży Klienta Dom Maklerski wykonuje zlecenie Klienta do wysokości niezablokowanych instrumentów finansowych lub praw, o których mowa w ust. 1.
4. W przypadku braku pokrycia zlecenia sprzedaży na rachunku Klienta, w chwili jego sprawdzania przez Dom Maklerski, zlecenie Klienta traci ważność. Nie dotyczy to zleceń sprzedaży składanych przed rozpoczęciem sesji, dla których pokrycie sprawdzane jest do momentu rozpoczęcia notowań na danej sesji.
5. Postanowienia ust. 1–4 nie mają zastosowania do sytuacji, w których regulacje dopuszczają brak instrumentów finansowych na rachunku Klienta w chwili zaciągania przez Klienta zobowiązania do ich zbycia. Dopuszczalność zaciągania takich zobowiązań może zależeć od spełnienia wymogów wynikających z regulacji. Dom Maklerski może określić w zarządzeniu dodatkowe wymogi w tym zakresie. Dom Maklerski może odmówić przyjęcia takiego zlecenia lub uzależnić jego przyjęcie od złożenia przez Klienta dyspozycji rozszerzającej umowę maklerską o usługi związane z przyjmowaniem, przekazywaniem i wykonywaniem takich zleceń.

§ 32.

1. Pokrycie zlecenia kupna złożonego przez Klienta mogą stanowić wolne środki oraz środki pieniężne należne Klientowi z tytułu zawartych transakcji, pomniejszone o zobowiązania, pod warunkiem że rozrachunek tych transakcji przez właściwą izbę rachunkową nastąpi najpóźniej w dniu rozrachunku transakcji zawartej na podstawie zlecenia kupna.
2. Poza środkami, o których mowa w ust. 1, pokrycie zlecenia Klienta na warunkach określonych w § 33 ust. 1 pkt 2 i 3 może stanowić limit należności.
3. Dom Maklerski na podstawie dyspozycji Klienta przyznaje limit należności i określa jego maksymalną wysokość w ramach danego rachunku Klienta.
4. W przypadku częściowego pokrycia zlecenia kupna złożonego przez Klienta Dom Maklerski wykonuje zlecenie Klienta do wysokości tego pokrycia.

§ 33.

1. Dom Maklerski wystawia zlecenie brokerskie na podstawie zlecenia kupna złożonego przez Klienta pod warunkiem, że Klient posiada pokrycie wartości zlecenia w:
  - 1) środkach pieniężnych, o których mowa w § 32 ust. 1,
  - 2) częściowo w środkach pieniężnych, w wysokości ustalonej w umowie maklerskiej, a w pozostałym zakresie w limicie należności,
  - 3) wyłącznie w limicie należności, a umowa maklerska dopuszcza taki rodzaj pokrycia.
2. Pokrycie ustala się w odniesieniu do jednego rachunku i jednej waluty. W przypadku gdy przewiduje to polityka wykonywania zleceń, Dom Maklerski może ustalić pokrycie zlecenia kupna złożonego przez Klienta z uwzględnieniem wszystkich środków pieniężnych, które mogą być wykorzystane na pokrycie zlecenia, w tym zapisanych na różnych rachunkach Klienta lub wymagających dokonania w tym celu wymiany walutowej.
3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2) i 3), Dom Maklerski może w celu wykonania zlecenia Klienta przeznaczyć na pokrycie zlecenia Klienta dodatkowe środki, o których mowa w § 32 ust. 1, jeżeli w momencie sprawdzania tego pokrycia wysokość limitu należności jest niewystarczająca.
4. Zlecenia kupna złożone przez Klienta podlegają odwołaniu odwrotnie do kolejności ich złożenia, jeżeli w okresie pomiędzy ich złożeniem a wykonaniem zabrakło dla nich pokrycia. Zlecenia odwoływane są do momentu, aż dostępne pokrycie pozwoli na chociaż częściowe wykonanie zlecenia odwoływanego jako ostatnie.
5. Postanowienia ust. 4 stosuje się odpowiednio do zleceń brokerskich wystawionych, a niezrealizowanych.
6. W przypadku braku pokrycia zlecenia kupna na rachunku Klienta, w chwili jego sprawdzania przez Dom Maklerski, zlecenie Klienta traci ważność. Nie dotyczy to zleceń kupna składanych przed rozpoczęciem sesji, dla których pokrycie sprawdzane jest do momentu rozpoczęcia danej sesji.

§ 34.

1. Wartość zlecenia kupna złożonego przez Klienta jest równa sumie wartości instrumentów finansowych wskazanych w tym zleceniu i przewidywanej prowizji.
2. Wartość instrumentów finansowych w złożonym przez Klienta zleceniu kupna oblicza się następująco:
  - 1) dla zleceń złożonych bez limitu ceny – jest to iloczyn liczby instrumentów finansowych, na którą opiewa zlecenie kupna i kursu odniesienia powiększonego o dopuszczalny maksymalny wzrost ceny instrumentów finansowych zgodnie z regulacjami obowiązującymi w danym miejscu wykonania, z zastrzeżeniem ust. 3,
  - 2) dla zleceń złożonych z limitem ceny – jest to iloczyn liczby instrumentów finansowych, na którą opiewa zlecenie kupna i ceny podanej w zleceniu.
3. Przy obliczaniu wartości instrumentów finansowych Dom Maklerski bierze pod uwagę zwykle obowiązujący w miejscu wykonania limit wzrostu ich ceny, określony zgodnie z regulacjami. W przypadku zmiany tego limitu na inny Dom Maklerski dokonuje, niezwłocznie po powzięciu wiadomości o tej zmianie, korekty wyliczenia wartości instrumentów finansowych będących przedmiotem zlecenia kupna złożonego przez Klienta i na tej podstawie zmienia wielkość wymaganego pokrycia, a w przypadku jego braku odpowiednio modyfikuje zlecenie brokerskie. Klient może zostać wezwany do uzupełnienia pokrycia zlecenia w przypadku, gdy nie jest możliwa modyfikacja zlecenia brokerskiego, bądź do uzupełnienia kwoty potrzebnej do rozrachunku transakcji, jeżeli ta została już zawarta na podstawie zlecenia brokerskiego.

§ 35.

1. Warunkiem zawarcia umowy maklerskiej na zasadach określonych w § 33 ust. 1 pkt 2) i 3) regulaminu jest ustanowienie przez Klienta zabezpieczenia częściowej lub całkowitej zapłaty wartości zlecenia kupna.

2. Dom Maklerski może odstąpić od wymogu ustanowienia przez Klienta zabezpieczenia, w przypadku gdy w opinii Domu Maklerskiego pozwala na to sytuacja finansowa i wiarygodność Klienta.

§ 36.

1. Dom Maklerski dokonuje rozliczenia zawartych transakcji niezwłocznie po otrzymaniu informacji będących podstawą do ich rozliczenia, zgodnie z regulacjami obowiązującymi w danym miejscu wykonania.
2. Najpóźniej w dniu rozrachunku transakcji kupna Klient zobowiązany jest zapewnić na rachunku pełne pokrycie zlecenia kupna wyłącznie w środkach, o których mowa w § 32 ust. 1. Brak pełnego pokrycia stanowi rażące naruszenie umowy maklerskiej.

§ 37.

1. Dom Maklerski przyjmuje dyspozycję odwołania zlecenia, o ile umożliwiają to regulacje obowiązujące w miejscu wykonania i zlecenie nie zostało już w pełni zrealizowane. Dom Maklerski może ograniczyć możliwość odwołania zlecenia w odniesieniu do wskazanych w zarządzeniu miejsc wykonania.
2. Dom Maklerski przyjmuje dyspozycję modyfikacji zlecenia, o ile umożliwiają to regulacje obowiązujące w danym miejscu wykonania i zlecenie nie zostało już w pełni zrealizowane. Dyspozycja modyfikacji zlecenia traktowana jest jak nowe zlecenie i jej złożenie nie wymaga odwołania zmienianego zlecenia. Dom Maklerski może ograniczyć możliwość modyfikacji zlecenia w odniesieniu do wskazanych w zarządzeniu miejsc wykonania.

§ 38.

1. Dom Maklerski określa w polityce wykonywania zleceń listę miejsc wykonania, w których wykonuje zlecenia Klientów.
2. W przypadku gdy zlecenie Klienta może być wykonane w więcej niż jednym miejscu wykonania, Dom Maklerski wystawia zlecenie brokerskie i przekazuje je do miejsca wykonania zgodnie z polityką wykonywania zleceń, chyba że Klient wyraźnie wskazał miejsce wykonania, do którego ma być przekazane zlecenie brokerskie.

§ 39.

1. Dom Maklerski przyjmuje do wykonania zlecenia DDM.
2. Dom Maklerski uzależnia przyjęcie zlecenia DDM od jego wartości. Minimalną wartość zlecenia DDM określa zarządzenie.
3. Dom Maklerski może wystawiać, modyfikować lub odwoływać zlecenia brokerskie składane na podstawie zlecenia DDM.
4. Dom Maklerski może odmówić przyjęcia zlecenia DDM, gdy według oceny upoważnionego pracownika Domu Maklerskiego wykonanie zlecenia jest niemożliwe lub znacznie utrudnione.
5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, upoważniony pracownik Domu Maklerskiego proponuje Klientowi złożenie zlecenia Klienta niebędącego zleceniem DDM.

§ 40.

1. Dom Maklerski może wykonać zlecenie Klienta, zawierając na swój własny rachunek umowę sprzedaży instrumentów finansowych z Klientem, o ile tak stanowi umowa maklerska.
2. Warunki transakcji lub umowy sprzedaży, o której mowa w ust. 1, określa Klient w zleceniu. Warunki te nie mogą odbiegać od warunków obowiązujących w danym miejscu wykonania.
3. Dom Maklerski określa w zarządzeniu listę instrumentów finansowych, które mogą być przedmiotem zleceń wykonywanych w sposób, o którym mowa w ust. 1.
4. Dom Maklerski nie jest zobowiązany wykonać zlecenia Klienta w sposób, o którym mowa w ust. 1, i może wykonać je w obrocie zorganizowanym.

§ 41.

Dom Maklerski może wykonać zlecenie Klienta, zawierając transakcję poza obrotem zorganizowanym, o ile Klient dopuścił taką możliwość w umowie maklerskiej. Postanowienia § 40 ust. 2 i 4 stosuje się odpowiednio.

§ 42.

Na podstawie dyspozycji Klienta Dom Maklerski wystawia i przekazuje Klientowi, w sposób przewidziany dla korespondencji, potwierdzenia zawarcia transakcji w terminie określonym w tej dyspozycji.

VII. ŚWIADCZENIE USŁUG W ZAKRESIE DERYWATÓW

§ 43.

1. Dom Maklerski świadczy na rzecz Klienta usługi w zakresie derywatów na podstawie dyspozycji Klienta rozszerzającej zakres umowy maklerskiej.
2. Dom Maklerski świadczy usługi w zakresie derywatów zgodnie z warunkami obrotu i standardami derywatów.

§ 44.

1. Świadczenie usług w zakresie derywatów może odbywać się tylko w ramach jednego rachunku Klienta.
2. Derywaty Klienta mogą być zapisywane w różnych portfelach Klienta w ramach jednego rachunku.
3. Derywaty zapisane w różnych portfelach Klienta traktowane są niezależnie od siebie, a w szczególności nie podlegają korelacji.
4. Postanowienia regulaminu stosuje się odpowiednio do poszczególnych portfeli Klienta.

§ 45.

1. W związku z nabywaniem i zapisywaniem derywatów na rachunku Klient zobowiązany jest wносить depozyt zabezpieczający na zasadach określonych w regulaminie. Postanowienia regulaminu dotyczące depozytu zabezpieczającego stosuje się odpowiednio do premii i innych opłat wymaganych zgodnie z warunkami obrotu danym derywatem.
2. Dom Maklerski określa wysokość depozytów zabezpieczających oraz limity pozycji zgodnie z właściwymi regulacjami. Dom Maklerski może określić depozyty zabezpieczające lub limity pozycji na innym poziomie niż wymagane lub dopuszczalne w danym miejscu wykonania, o ile pozwalają na to regulacje. W szczególności Dom Maklerski może określić wymagane depozyty zabezpieczające na wyższym poziomie lub limity pozycji na niższym poziomie, indywidualnie w stosunku do Klienta, z uwagi na ryzyko związane z inwestycjami Klienta, jego portfelem lub innymi okolicznościami dotyczącymi Klienta lub jego inwestycji. Dom Maklerski informuje Klienta o zmianie wysokości depozytu zabezpieczającego i limitach pozycji w serwisie internetowym. Treść informacji dostępna jest w POK. Nie dotyczy to indywidualnych poziomów depozytów zabezpieczających i limitów pozycji. Te ostatnie komunikowane są Klientowi w sposób przewidziany w dyspozycji świadczenia usług w zakresie derywatów.
3. Dom Maklerski informuje Klienta w serwisie internetowym oraz POK o instrumentach finansowych, które mogą stanowić depozyt zabezpieczający wraz z dopuszczalnym udziałem tych instrumentów finansowych w depozytach zabezpieczających, oraz o zasadach ich wyceny. Jeżeli pozwalają na to regulacje, Dom Maklerski może określić w zarządzeniu inne zasady wnoszenia i uzupełniania depozytu zabezpieczającego, w szczególności warunki uwzględniania korelacji pozycji w derywatach.
4. Klient zobowiązany jest nie składać zleceń, dla których brak jest depozytu zabezpieczającego. Skutki złożenia zlecenia i jego wykonania ponosi Klient, w tym w szczególności na Kliencie spoczywa obowiązek wniesienia depozytu zabezpieczającego w odpowiedniej wysokości.

§ 46.

1. Dom Maklerski wykonuje zlecenia Klienta kupna lub sprzedaży derywatów pod warunkiem wniesienia przez Klienta depozytu zabezpieczającego oraz środków pieniężnych na pokrycie przewidywanej prowizji, z zastrzeżeniem ust. 7.
2. Wniesienie depozytu zabezpieczającego oraz środków pieniężnych na pokrycie przewidywanej prowizji następuje poprzez objęcie ich blokadą na rachunku Klienta. Blokada środków pieniężnych następuje bez odrębnej dyspozycji Klienta.
3. Dom Maklerski zwalnia środki pieniężne, stanowiące depozyt zabezpieczający w przypadku braku realizacji lub częściowej realizacji zlecenia – w części odpowiedniej do stopnia jego realizacji bez odrębnej dyspozycji Klienta, nie wcześniej niż po zakończeniu sesji.
4. Blokada instrumentów finansowych w celu wniesienia depozytu zabezpieczającego wymaga złożenia przez Klienta dyspozycji blokady. Wykorzystanie instrumentów finansowych przez Dom Maklerski do ustanowienia depozytu zabezpieczającego następuje zgodnie z regulacjami, bez konieczności składania odrębnej dyspozycji przez Klienta. Zwolnienie może nastąpić, pod warunkiem że nie spowoduje obniżenia depozytu zabezpieczającego poniżej wymaganej wartości.
5. Dom Maklerski odstępuje od wymogu wniesienia depozytu zabezpieczającego, w przypadku gdy w wyniku realizacji zlecenia Klienta ma nastąpić zamknięcie otwartej wcześniej pozycji lub otwarcie pozycji skorelowanej, chyba że w wyniku realizacji zlecenia powstałby brak zabezpieczenia pozycji Klienta w derywatach.
6. Dom Maklerski może odstąpić od wymogu wniesienia przez Klienta środków pieniężnych na pokrycie przewidywanej prowizji w odniesieniu do wybranych zleceń, jeżeli w opinii Domu Maklerskiego jej zapłata będzie mogła nastąpić przy bieżących rozrachunkach rynkowych oraz ostatecznych rozliczeniach. Zasady odstąpienia od wymogu wniesienia środków na pokrycie przewidywanej prowizji określa zarządzenie.

7. W przypadku gdy wartość aktywów nie wystarcza na wniesienie depozytu zabezpieczającego w pełnej wysokości, Dom Maklerski wykonuje zlecenie Klienta do wysokości wniesionego depozytu.
8. W przypadku braku aktywów na wniesienie depozytu zabezpieczającego zlecenie Klienta traci ważność.

§ 47.

Depozyt zabezpieczający wnoszony w trakcie sesji mogą stanowić środki pochodzące z niewykorzystanych podczas tej sesji depozytów zabezpieczających wynikających z zamknięcia pozycji w derywatach. Powyższe dotyczy także instrumentów finansowych objętych blokadą, które nie zabezpieczają żadnego zlecenia ani pozycji.

§ 48.

Klient zobowiązany jest do utrzymywania odpowiedniego depozytu zabezpieczającego z tytułu zapisanych na rachunku derywatów. Klient zobowiązany jest do sprawdzenia poziomu depozytu zabezpieczającego po każdym bieżącym rozrachunku rynkowym oraz po ostatecznych rozliczeniach z tytułu derywatów i niezwłocznego uzupełnienia depozytu do wymaganej wysokości, jeżeli zachodzi taka konieczność. Skutki niedochowania tego obowiązku obciążają Klienta.

§ 49.

1. Dom Maklerski dokonuje wyceny instrumentów finansowych stanowiących depozyt zabezpieczający codziennie po rozrachunku sesji, zgodnie z regulacjami.
2. W zależności od wyniku wyceny, dokonanej zgodnie z ust. 1, Dom Maklerski zwalnia bądź dokonuje blokady środków w ramach depozytu zabezpieczającego.

§ 50.

1. Dom Maklerski na podstawie informacji przekazanych przez właściwą izbę rozrachunkową w związku z bieżącymi rozrachunkami rynkowymi oraz ostatecznymi rozliczeniami z tytułu derywatów dokonuje rozliczenia z Klientem, odpowiednio zwalniając lub dokonując blokady środków w ramach depozytu zabezpieczającego.
2. W przypadku gdy z bieżących rozrachunków rynkowych oraz ostatecznych rozliczeń wynika zobowiązanie Klienta do wniesienia kwoty rozliczenia, kwota ta zmniejsza stan depozytu zabezpieczającego.
3. W przypadku gdy z bieżących rozrachunków rynkowych oraz ostatecznych rozliczeń wynika należność dla Klienta, kwota rozliczenia zwiększa stan depozytu zabezpieczającego.
4. Dom Maklerski może dokonywać analizy wartości depozytu zabezpieczającego w trakcie sesji. Jeżeli na podstawie takiej analizy Dom Maklerski stwierdzi, że rozliczenia Domu Maklerskiego z Klientem z tytułu rozrachunków rynkowych lub ostatecznych rozliczeń mogą być zagrożone, Dom Maklerski stosuje odpowiednio postanowienia § 51 lub podejmuje inne działania w celu uniknięcia tego zagrożenia. W takiej sytuacji Klient zobowiązany jest do postąpienia zgodnie z żądaniami Domu Maklerskiego. § 51 ust. 6 stosuje się odpowiednio.
5. Dom Maklerski może uwzględniać przy określaniu dostępnego Klientowi do wykorzystania w trakcie sesji depozytu zabezpieczającego wynik zrealizowanych podczas tej sesji transakcji dotyczących derywatów przed ich rozrachunkiem rynkowym dokonany przez właściwą izbę rozrachunkową.

§ 51.

1. Jeżeli wartość depozytu zabezpieczającego Klienta spadnie poniżej wymaganej wysokości, Dom Maklerski dokonuje blokady środków pieniężnych Klienta w odpowiedniej wysokości w celu jego uzupełnienia.
2. Klient zobowiązany jest zapewnić na rachunku środki pieniężne pozwalające Domowi Maklerskiemu uzupełnić depozyt zabezpieczający do wymaganej wysokości.
3. W przypadku braku na rachunku Klienta środków pieniężnych, pozwalających Domowi Maklerskiemu uzupełnić depozyt zabezpieczający do wymaganej wysokości, Dom Maklerski przekazuje Klientowi żądanie uzupełnienia depozytu zabezpieczającego w sposób przewidziany w dyspozycji świadczenia usług w zakresie derywatów.
4. Klient zobowiązany jest uzupełnić depozyt zabezpieczający do wymaganej wartości w terminie określonym w żądaniu, o którym mowa w ust. 3.
5. Uzupełnienie przez Klienta depozytu zabezpieczającego następuje poprzez wpłatę środków pieniężnych w wymaganej wysokości na rachunek Klienta. Za moment uzupełnienia depozytu zabezpieczającego uznaje się moment wpłynięcia środków pieniężnych na rachunek Klienta.
6. W przypadku gdy depozyt zabezpieczający nie zostanie uzupełniony zgodnie z ust. 4 i 5, Dom Maklerski zamyka w dowolnym czasie, w tym w trakcie kolejnych sesji, wybrane przez Dom Maklerski otwarte pozycje Klienta w ilości pozwalającej na obniżenie wartości wymaganego depozytu zabezpieczającego do wartości wniesionego depozytu zabezpieczającego.

§ 52.

Postanowienia regulaminu dotyczące niewniesienia lub nieuzupełnienia przez Klienta depozytu zabezpieczającego stosuje się odpowiednio do niespełnienia zobowiązania wynikającego z pozycji zajętej w derywatach.

§ 53.

Warunkiem zarejestrowania derywatów na rachunku Klienta w związku z dokonaniem transferem portfela jest wniesienie depozytu zabezpieczającego w wymaganej wysokości.

VIII. ŚWIADCZENIE USŁUG W ZAKRESIE PRAW MAJĄTKOWYCH

§ 54.

1. Do świadczenia usług w zakresie praw majątkowych stosuje się odpowiednio postanowienia regulaminu dotyczące instrumentów finansowych dopuszczonych do obrotu zorganizowanego.
2. W przypadku gdy obrót prawami majątkowymi wiąże się z obowiązkiem posiadania depozytu zabezpieczającego do świadczenia usług w ich zakresie, stosuje się odpowiednio postanowienia regulaminu dotyczące derywatów.

IX. ŚWIADCZENIE USŁUG W ZAKRESIE ZAGRANICZNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

§ 55.

1. Dom Maklerski świadczy na rzecz Klienta usługi w zakresie zagranicznych instrumentów finansowych na podstawie dyspozycji Klienta rozszerzającej zakres umowy maklerskiej.
2. Do świadczenia usług w zakresie zagranicznych instrumentów finansowych stosuje się odpowiednio postanowienia regulaminu dotyczące przyjmowania, przekazywania i wykonywania przez Dom Maklerski zleceń dotyczących instrumentów finansowych wykonywanych w krajowych miejscach wykonania, z zastrzeżeniem postanowień niniejszego rozdziału.
3. W przypadku gdy obrót zagranicznymi instrumentami finansowymi wiąże się z obowiązkiem posiadania depozytu zabezpieczającego do świadczenia usług w ich zakresie, stosuje się odpowiednio postanowienia regulaminu dotyczące derywatów.
4. Dom Maklerski na podstawie dyspozycji Klienta w zakresie zagranicznych instrumentów finansowych otwiera i prowadzi rejestry oraz rachunek walutowy. Rachunek walutowy nie jest odrębnie otwierany, jeżeli Klient posiada już rachunek walutowy w Domu Maklerskim.
5. Dom Maklerski przechowuje zagraniczne instrumenty finansowe nabyte na rzecz Klientów na rachunku Domu Maklerskiego prowadzonym przez zagraniczny bank depozytariusz. Dom Maklerski ewidencjonuje zagraniczne instrumenty finansowe nabyte na rzecz Klientów, prowadząc indywidualne rejestry.

§ 56.

Dom Maklerski wykonuje umowę maklerską w zakresie zagranicznych instrumentów finansowych zgodnie z regulacjami obowiązującymi w zagranicznym miejscu wykonania. W szczególności wszelkie zlecenia i dyspozycje Klienta podlegają wykonaniu pod warunkiem ich zgodności z wymogami wynikającymi z właściwych regulacji.

§ 57.

1. W ramach rachunku walutowego poszczególne waluty wymienne rejestrowane są odrębnie.
2. Dom Maklerski dokonuje przekazów walut wymiennalnych za granicę za pośrednictwem banku dewizowego, wybranego zgodnie z odpowiednią polityką.
3. W przypadku złożenia przez Klienta dyspozycji dotyczącej środków pieniężnych, związanej z koniecznością przekazania ich pomiędzy bankiem dewizowym i zagranicznym bankiem depozytariuszem lub depozytariuszem, Dom Maklerski przekazuje środki pieniężne niezwłocznie, a dyspozycję realizuje w terminie wynikającym z czasu potrzebnego na przekazanie tych środków.

§ 58.

1. Rejestr zagranicznych instrumentów finansowych służy do ewidencjonowania ilościowego i jakościowego stanu posiadania zagranicznych instrumentów finansowych przez Klienta.
2. W przypadku transakcji kupna, po otrzymaniu przez Dom Maklerski od zagranicznego brokera potwierdzenia zawarcia transakcji w zagranicznym miejscu wykonania, w okresie pomiędzy zawarciem

a rozrachunkiem transakcji, nabyte przez Klienta zagraniczne instrumenty finansowe zapisywane są przez Dom Maklerski w rejestrze praw do zagranicznych instrumentów finansowych.

3. W dniu rozrachunku transakcji kupna wskazanym w potwierdzeniu zawarcia transakcji, o którym mowa w ust. 2, Dom Maklerski dokonuje zapisu zakupionych zagranicznych instrumentów finansowych w rejestrze zagranicznych instrumentów finansowych Klienta.
4. W przypadku innym niż określony w ust. 3 Dom Maklerski dokonuje zapisów w rejestrze zagranicznych instrumentów finansowych niezwłocznie po otrzymaniu od zagranicznego banku depozytariusza stosownych informacji potwierdzających zmiany w stanie zagranicznych instrumentów finansowych na rachunku Domu Maklerskiego prowadzonym w zagranicznym banku depozytariuszu.
5. Dokonywanie zapisów, o których mowa w ust. 3 i 4, odbywa się z uwzględnieniem różnicy czasu wynikającej z różnicy długości geograficznej i godzin pracy Domu Maklerskiego.

§ 59.

1. Dom Maklerski pośredniczy w nabywaniu i zbywaniu zagranicznych instrumentów finansowych oraz w wykonywaniu praw wynikających z zagranicznych instrumentów finansowych, działając w imieniu własnym na rzecz Klienta w przypadku wykonywania zleceń Klienta oraz w imieniu i na rachunek Klienta w przypadku przyjmowania i przekazywania zleceń Klienta.
2. Dom Maklerski w odniesieniu do zagranicznych instrumentów finansowych określa w zarządzeniu:
  - 1) zagraniczne miejsca wykonania, do których przekazuje lub w których wykonuje zlecenia, z zastrzeżeniem ust. 6,
  - 2) zagraniczne instrumenty finansowe, w obrocie którymi pośredniczy,
  - 3) waluty wymienne, w których prowadzi rachunki walutowe,
  - 4) zagraniczne banki depozytariusze, z którymi współpracuje,
  - 5) zagranicznych brokerów, z którymi współpracuje,
  - 6) terminy wystawiania zleceń maklerskich,
  - 7) rodzaje zleceń, które przyjmuje.
3. Zarządzenia, o których mowa w ust. 2 pkt 1) oraz 2) wchodzi w życie z chwilą ich wydania.
4. Dom Maklerski na podstawie dyspozycji Klienta udziela informacji na temat:
  - 1) praw przysługujących Klientowi z tytułu nabytych na jego rzecz zagranicznych instrumentów finansowych,
  - 2) przepisów i zwyczajów obowiązujących w zagranicznych miejscach wykonania,
  - 3) zasad przechowywania nabytych na rzecz Klienta zagranicznych instrumentów finansowych przez zagraniczny bank depozytariusz,
  - 4) warunków obrotu i standardów zagranicznych derywatów.
5. Informacje przekazywane Klientowi, o których mowa w ust. 4 pkt 2) i 4), pochodzą ze źródeł uznanych przez Dom Maklerski za wiarygodne.
6. W przypadku gdy zlecenie Klienta, które może być wykonane w więcej niż jednym zagranicznym miejscu wykonania, nie wskazuje wyraźnie jednego zagranicznego miejsca wykonania, zlecenie jest przekazywane lub wykonywane zgodnie z odpowiednią polityką Domu Maklerskiego lub zagranicznego brokera, która może przewidywać dodatkowe zagraniczne miejsca wykonania.

§ 60.

1. Dom Maklerski dokonuje wyboru zagranicznego brokera, któremu składa zlecenie maklerskie, zgodnie z odpowiednią polityką. Klient może wskazać w zleceniu zagranicznego brokera lub określić jego warunki w sposób odmienny, niż to ustalono w zarządzeniu, o ile umowa maklerska tak stanowi.
2. Dom Maklerski odrzuca zlecenie Klienta, jeżeli Klient nie posiada wymaganego zezwolenia dewizowego.
3. Dom Maklerski wykonuje zlecenie Klienta najpóźniej w terminie potrzebnym do przekazania środków pieniężnych pomiędzy bankiem dewizowym i zagranicznym bankiem depozytariuszem lub depozytariuszem.

§ 61.

Wartość złożonego przez Klienta zlecenia kupna zagranicznych instrumentów finansowych obliczana jest w walucie wymiennej, w której instrumenty te są notowane w zagranicznym miejscu wykonania, w którym ma być zawarta transakcja na podstawie tego zlecenia, a w przypadku, gdy zlecenie może być wykonane w więcej niż jednym zagranicznym miejscu wykonania i obowiązują w nich różne waluty wymienne, wartość zlecenia kupna obliczana jest zgodnie z odpowiednią polityką.

§ 62.

1. Dom Maklerski wystawia zlecenie maklerskie na podstawie złożonego przez Klienta zlecenia kupna zagranicznych instrumentów finansowych, którymi obrót nie jest związany z obowiązkiem posiadania

depozytu zabezpieczającego, pod warunkiem iż Klient najpóźniej w chwili sprawdzania pokrycia przed wystawieniem zlecenia maklerskiego posiada pokrycie zlecenia kupna.

2. Pokrycie zlecenia kupna mogą stanowić należności Klienta z tytułu zawartych, ale nierozliczonych transakcji sprzedaży zagranicznych instrumentów finansowych, zapisane w rejestrze należności Klienta, pod warunkiem, że:
  - 1) wartość zlecenia kupna wyrażona jest w tej samej walucie wymiennej, na którą opiewają należności, z zastrzeżeniem ust. 7, oraz
  - 2) rozrachunek transakcji sprzedaży w izbie rozrachunkowej nastąpi przed dniem rozrachunku transakcji kupna lub w tym dniu, oraz
  - 3) rozliczenie transakcji kupna i sprzedaży nastąpi za pośrednictwem tego samego zagranicznego banku depozytariusza.
3. Pokrycie zlecenia kupna mogą stanowić środki pieniężne na rachunku walutowym w tej samej walucie wymiennej, w której wyrażona jest wartość zlecenia kupna, z zastrzeżeniem ust. 7.
4. Pokrycie zlecenia kupna może stanowić limit należności przyznany Klientowi na podstawie umowy maklerskiej. Pokrycie zlecenia kupna w limicie należności sprawdzane jest według ostatniego obowiązującego kursu wymiany walut, z uwzględnieniem ryzyka zmiany kursu, określonego procentowo w zarządzeniu.
5. Zlecenie kupna złożone przez Klienta nie stanowi dyspozycji wymiany środków pieniężnych na walutę wymienną, w której wyrażona jest wartość zlecenia kupna, z zastrzeżeniem ust. 7.
6. Zablockowane środki pieniężne i należności oraz wykorzystany limit należności nie mogą stanowić pokrycia zlecenia kupna.
7. W przypadku gdy przewiduje to polityka wykonywania zleceń, Dom Maklerski może ustalić pokrycie zlecenia kupna złożonego przez Klienta z uwzględnieniem wszystkich środków pieniężnych, które mogą być wykorzystane na pokrycie zlecenia, w tym zapisanych na różnych rachunkach Klienta lub wymagających dokonania w tym celu wymiany walutowej. W celu wykonania zlecenia Klienta zgodnie z polityką wykonywania zleceń Dom Maklerski może na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez Klienta dokonać wymiany walutowej bez konieczności składania przez Klienta odrębnej dyspozycji w tym zakresie.

§ 63.

Wystawienie przez Dom Maklerski zlecenia maklerskiego na podstawie złożonego przez Klienta zlecenia kupna powoduje zablokowanie stanowiących pokrycie zlecenia należności lub środków pieniężnych lub wykorzystanie limitu należności do momentu obciążenia rachunku Klienta zgodnie z § 67 ust. 1 albo do momentu utraty ważności zlecenia.

§ 64.

1. Klient może modyfikować lub odwołać zlecenie, jeśli:
  - 1) regulacje obowiązujące w danym zagranicznym miejscu wykonania dopuszczają dokonywanie modyfikacji lub odwołania zlecenia, oraz
  - 2) zagraniczny broker, za pośrednictwem którego zlecenie jest realizowane, przyjmuje zlecenia modyfikacji lub odwołania, oraz
  - 3) Dom Maklerski może skutecznie podjąć działania zmierzające do zmodyfikowania lub odwołania zlecenia maklerskiego,z zastrzeżeniem ust. 3.
2. Modyfikacja i odwołanie zlecenia powinny mieć formę wymaganą dla ich złożenia.
3. Dom Maklerski może ograniczyć możliwość modyfikacji zlecenia w odniesieniu do wskazanych w zarządzeniu zagranicznych miejsc wykonania.

§ 65.

1. Zrealizowane na podstawie zleceń Klienta transakcje kupna oraz sprzedaży zagranicznych instrumentów finansowych rozliczane są przez Dom Maklerski w terminie rozrachunku obowiązującym dla tych transakcji w danym zagranicznym miejscu wykonania, z uwzględnieniem różnicy czasu wynikającej z różnicy długości geograficznej i godzin pracy Domu Maklerskiego.
2. Transakcje zawierane w zagranicznych miejscach wykonania rozliczane są za pośrednictwem zagranicznego banku depozytariusza, przechowującego zagraniczne instrumenty finansowe nabyte przez Dom Maklerski na rzecz Klientów.
3. W Domu Maklerskim transakcje rozliczane są poprzez dokonanie stosownych zapisów na rachunku Klienta.

§ 66.

W przypadku gdy pokrycie zlecenia kupna stanowił limit należności, Klient zobowiązany jest zapłacić za nabyte zagraniczne instrumenty finansowe najpóźniej w dniu rozrachunku transakcji. W przypadku zleceń o znacznej wartości określonej w zarządzeniu termin zapłaty może zostać skrócony. Zapłata powinna nastąpić w terminie potrzebnym na dokonanie przekazania środków pieniężnych pomiędzy bankiem dewizowym i zagranicznym bankiem depozytariuszem lub depozytariuszem. Dom Maklerski może ograniczyć bądź wyłączyć możliwość wykorzystania przez Klienta limitu należności w odniesieniu do określonych zagranicznych miejsc wykonania.

§ 67.

1. Dom Maklerski, nie wcześniej niż po otrzymaniu od zagranicznego brokera potwierdzenia zawarcia transakcji kupna, obciąża rachunek walutowy Klienta wyrażoną w walucie wymiennej kwotą równą wartości zobowiązań Klienta z tytułu nabycia zagranicznych instrumentów finansowych. Dom Maklerski przekazuje kwotę równą wartości zobowiązań Klienta z tytułu nabycia zagranicznych instrumentów finansowych w terminie pozwalającym na dokonanie przekazania waluty wymiennej na rachunek Domu Maklerskiego w zagranicznym banku depozytariuszu w celu terminowego rozrachunku transakcji kupna przez zagraniczny bank depozytariusz.
2. W przypadku transakcji sprzedaży, po otrzymaniu przez Dom Maklerski od zagranicznego brokera potwierdzenia jej zawarcia, w okresie pomiędzy zawarciem a rozrachunkiem transakcji, Dom Maklerski ewidencjonuje waluty wymienne stanowiące należności Klienta z tytułu zawartych transakcji sprzedaży w rejestrze należności.
3. W przypadku transakcji sprzedaży Dom Maklerski uznaje rachunek walutowy Klienta walutą wymienną pochodzącą z rozrachunku transakcji sprzedaży w dniu wpływu waluty na rachunek Domu Maklerskiego prowadzony przez zagraniczny bank depozytariusz.

§ 68.

1. W przypadku braku odmiennej dyspozycji Klienta pożytki oraz inne prawa i świadczenia, wynikające z nabytych przez Klienta zagranicznych instrumentów finansowych, Dom Maklerski pobiera lub zapisuje na rachunku Klienta w dniu ich wykonania, chyba że realizacja powyższych praw wymaga dokonania przez Klienta dodatkowych czynności. Dom Maklerski podejmuje dodatkowe czynności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym, w szczególności wszczyna konieczne postępowania w celu dochodzenia roszczeń z zagranicznych instrumentów finansowych na podstawie odrębnej umowy z Klientem.
2. W przypadku gdy zagraniczne instrumenty finansowe Klienta podlegają częściowemu wykupowi, zagraniczny bank depozytariusz określa według własnego uznania zagraniczne instrumenty finansowe, które będą uczestniczyć w częściowym wykupie, częściowej płatności lub innych działaniach mających wpływ na mniej niż wszystkie zagraniczne instrumenty finansowe Klienta. Zasady rozliczania częściowego wykupu w sytuacjach szczególnych określi zarządzenie w oparciu o regulacje obowiązujące w danym miejscu wykonania.

§ 69.

1. Dom Maklerski świadczy usługi w zakresie pośrednictwa w obrocie zagranicznymi instrumentami finansowymi, którymi obrót związany jest z obowiązkiem posiadania depozytu zabezpieczającego, pod warunkiem, że Klient zawarł z Domem Maklerskim umowę maklerską w zakresie derywatów.
2. Dom Maklerski może określić w zarządzeniu szczególne warunki świadczenia usług w zakresie pośrednictwa w obrocie zagranicznymi instrumentami finansowymi, którymi obrót związany jest z obowiązkiem posiadania depozytu zabezpieczającego, w zależności od regulacji obowiązujących w danym miejscu wykonania.

§ 70.

Dom Maklerski przyjmuje i wykonuje dyspozycje Klienta w zakresie praw majątkowych i niemajątkowych, związanych z nabytymi przez Klienta zagranicznymi instrumentami finansowymi, inne niż zlecenia kupna i sprzedaży na warunkach określonych w § 68 ust. 1.

IXa. ŚWIADCZENIE USŁUG W ZAKRESIE INSTRUMENTÓW OTC

§ 70a

Dom Maklerski świadczy na rzecz Klienta usługi w zakresie instrumentów OTC na podstawie dyspozycji Klienta rozszerzającej zakres umowy maklerskiej.

§ 70b

1. W przypadku Klientów będących osobami prawnymi lub jednostkami organizacyjnymi nie posiadającymi osobowości prawnej:
  - 1) dyspozycję rozszerzającą zakres umowy maklerskiej w zakresie instrumentów OTC może złożyć przedstawiciel Klienta jedynie osobiście w POK,
  - 2) rejestrem OTC może dysponować w imieniu Klienta wyłącznie jeden – wskazany w odrębnej dyspozycji – przedstawiciel Klienta, będący jednocześnie pełnomocnikiem do rachunku, o którym mowa w ust. 3.
2. Rejestrem OTC może dysponować wyłącznie Klient, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. Pełnomocnictwo udzielone przez Klienta do rachunku wskazanego w dyspozycji rozszerzającej zakres umowy maklerskiej o usługi w zakresie instrumentów OTC, nie obejmuje swym zakresem pełnomocnictwa do rejestru OTC. Pełnomocnictwo takie pozwala jednak dokonywać zasileń i obciążeń rejestru pieniężnego OTC, o których mowa w § 70h ust. 1.

§ 70c

1. Instrumenty OTC mogące być przedmiotem zlecenia lub dyspozycji Klienta określa specyfikacja instrumentów OTC wprowadzana zarządzeniem.
2. W przypadku zmiany zarządzenia skutkującej zaprzestaniem świadczenia przez Dom Maklerski usług w zakresie określonego instrumentu OTC, Dom Maklerski wykona wyłącznie zlecenie Klienta zamykające wcześniej otwartą pozycję na tym instrumencie OTC. Dom Maklerski może określić w zarządzeniu termin na złożenie zlecenia zamykającego pozycję. W przypadku bezskutecznego upływu terminu Dom Maklerski zamknie pozycję Klienta na danym instrumencie OTC, bez konieczności składania przez Klienta odrębnego zlecenia w tym zakresie.
3. Dom Maklerski określa w zarządzeniu limit otwartych pozycji na instrumentach OTC oraz maksymalną wartość pojedynczego zlecenia i dzienny limit przyjmowanych zleceń, a także wielkość dźwigni finansowej i inne warunki zawarcia transakcji lub rozliczania praw z pozycji otwartej na danym instrumencie OTC, mogące skutkować w szczególności zmianą wysokości wymaganego depozytu zabezpieczającego, w tym dla wcześniej otwartych pozycji na instrumentach OTC. Limity oraz inne warunki mogą podlegać zmianie także w odniesieniu do już złożonych, ale jeszcze nie wykonanych zleceń.
4. Zarządzenia, o których mowa w ust. 1-3, mogą wchodzić w życie z chwilą ich wydania.
5. Dom Maklerski może określić warunki, o których mowa w ust. 3, indywidualnie w stosunku do Klienta z uwagi na ryzyko związane z inwestycjami Klienta, jego portfelem lub innymi okolicznościami dotyczącymi Klienta lub jego inwestycji. O indywidualnej decyzji Dom Maklerski informuje Klienta poprzez komunikat w aplikacji OTC oraz wysyłając komunikat SMS na numer telefonu komórkowego Klienta i wiadomość elektroniczną na adres poczty elektronicznej Klienta.
6. W przypadku zmiany warunków zgodnie z ust. 3 lub 5, Klient może zamknąć pozycję otwartą na instrumencie OTC przed wprowadzeniem zmiany, niezależnie od spełnienia się warunku, o którym mowa w § 70i ust. 2. W każdym przypadku Klient może odwołać złożone, ale jeszcze nie wykonane zlecenie.

§ 70d

1. Dom Maklerski przyjmuje od Klienta zlecenia i dyspozycje dotyczące instrumentów OTC w POK oraz za pośrednictwem kanałów elektronicznych. Dom Maklerski określa miejsca przyjmowania zleceń dotyczących instrumentów OTC w zarządzeniu. Dom Maklerski może ograniczyć przyjmowanie zleceń i dyspozycji dotyczących instrumentów OTC wyłącznie do kanałów elektronicznych.
2. Zlecenie Klienta jest uważane za złożone z momentem, w którym Dom Maklerski mógł zapoznać się z jego treścią, w szczególności z momentem dotarcia do systemu informatycznego Domu Maklerskiego informacji o zleceniu Klienta przesłanej przy użyciu aplikacji OTC za pośrednictwem sieci Internet.
3. Dom Maklerski określa w zarządzeniu godziny, w których przyjmuje zlecenia i dyspozycje Klienta dotyczące instrumentów OTC i rejestru OTC oraz godziny, w których je wykonuje. Zlecenie lub dyspozycja przyjęte poza godzinami ich wykonywania podlegają wykonaniu niezwłocznie po zakończeniu przerwy w wykonywaniu zleceń i dyspozycji przez Dom Maklerski.

§ 70e

1. Dom Maklerski na podstawie dyspozycji Klienta rozszerzającej zakres umowy maklerskiej o usługi w zakresie instrumentów OTC otwiera i prowadzi rejestr OTC.
2. Rejestr instrumentów OTC służy do ewidencjonowania ilościowego i jakościowego praw wynikających z instrumentów OTC, w szczególności pozycji otwartych na instrumencie OTC w związku z zawarciem na podstawie zlecenia Klienta transakcji nabycia lub zbycia instrumentu OTC.

3. Instrumenty OTC podlegają zapisaniu w rejestrze OTC niezależnie od siebie, w szczególności złożenie przez Klienta zlecenia przeciwstawnego do otwartej wcześniej pozycji nie powoduje jej zamknięcia. W przypadku wykonania takiego zlecenia zostanie otwarta i zapisana w rejestrze OTC nowa pozycja. Zamknięcie pozycji wymaga wyraźnego wskazania tego w zleceniu Klienta. Dom Maklerski może określić w zarządzeniu inne skutki złożenia zlecenia dotyczącego instrumentów OTC, na których Klient posiada otwarte pozycje.
4. Dom Maklerski dokonuje zapisów w rejestrze OTC niezwłocznie po zajściu zdarzenia, którego skutki podlegają ujawnieniu w rejestrze, w szczególności po wykonaniu zlecenia lub dyspozycji.
5. Dom Maklerski dokonuje niezwłocznie aktualizacji zapisów w rejestrze OTC w zakresie praw i obowiązków Klienta wynikających z otwartych pozycji na instrumentach OTC, ich specyfikacji oraz kwotowań.

§ 70f

1. Instrumenty OTC zapisane w rejestrze Klienta nie podlegają przeniesieniu na inny rachunek.
2. Instrumenty OTC, środki pieniężne oraz inne prawa majątkowe zapisane w rejestrze OTC lub z niego wynikające nie podlegają obciążeniu na zabezpieczenie wierzytelności z tytułów innych niż związane z usługami świadczonymi przez Dom Maklerski.
3. Dom Maklerski nie wykona dyspozycji Klienta mającej na celu przeniesienie lub dokonanie obciążenia sprzecznego odpowiednio z ust. 1 lub 2.

§ 70g

1. Rejestr OTC prowadzony jest w walucie polskiej. Dom Maklerski otwiera i prowadzi dodatkowy rejestr OTC w walucie obcej na podstawie odrębnej dyspozycji Klienta. Waluty obce, w których Dom Maklerski prowadzi rejestry OTC, określa zarządzenie. Dom Maklerski prowadzi dla Klienta wyłącznie jeden rejestr OTC w danej walucie.
2. Dom Maklerski nie dokonuje wymiany walutowej w ramach rejestrów OTC.
3. Rozliczenie praw wynikających z pozycji otwartej na instrumencie OTC następuje w walucie rejestru OTC, w ramach którego została ona otwarta. O wyborze waluty rozliczenia decyduje Klient wybierając rejestr OTC, w ramach którego składa zlecenie.
4. W przypadku, gdy waluta rozliczenia jest inna od waluty, w której kwotowany jest instrument OTC, wycena pozycji na tym instrumencie OTC oraz jej rozliczenie następuje w czasie rzeczywistym po kursie ustalonym na podstawie kwotowań odpowiednich par walut prezentowanych w aplikacji OTC. Sposób ustalania kursu przeliczeniowego określa zarządzenie.

§ 70h

1. Zasilenie rejestru pieniężnego OTC lub jego obciążenie w celu udostępnienia środków pieniężnych następuje wyłącznie w formie bezgotówkowej za pośrednictwem rachunku pieniężnego, wskazanego w dyspozycji rozszerzającej zakres umowy maklerskiej o usługi w zakresie instrumentów OTC.
2. Zasilenie lub obciążenie rejestru pieniężnego OTC w walucie obcej następuje pod warunkiem zgodności waluty, w której prowadzony jest rejestr OTC i rachunek walutowy.
3. Podstawę do dokonania zasilenia lub obciążenia rejestru pieniężnego OTC stanowi dyspozycja Klienta złożona w ramach rachunku, o którym mowa w ust. 1.
4. Przyjęcie przez Dom Maklerski dyspozycji udostępnienia środków pieniężnych poza godzinami jej wykonywania nie powoduje blokady wolnych środków pieniężnych w rejestrze OTC. Dyspozycja udostępnienia środków pieniężnych wykonywana jest zgodnie z jej treścią do wysokości salda wolnych środków w rejestrze pieniężnym OTC w momencie jej wykonywania.
5. Dom Maklerski wykonuje dyspozycję zasilenia lub udostępnienia środków pieniężnych niezwłocznie. Złożenie przez Klienta dyspozycji zasilenia lub udostępnienia może wymagać przekazania środków pieniężnych w obrocie dewizowym za pośrednictwem banku dewizowego, co może wpłynąć na czas jej wykonania.
6. Dom Maklerski może określić w zarządzeniu lub w indywidualnej decyzji dotyczącej Klienta limit minimalnego lub maksymalnego zasilenia rejestru pieniężnego OTC. Określenie maksymalnego limitu może dotyczyć jednorazowego lub łącznego, wielokrotnego zasilenia i znajduje zastosowanie do wszystkich niewykonanych dyspozycji zasilenia. Przy ustalaniu osiągnięcia limitu Dom Maklerski może brać pod uwagę wcześniejsze zasilenia.

§ 70i

1. Dom Maklerski wykonuje zlecenie Klienta zawierając z Klientem transakcję nabycia lub zbycia instrumentu OTC, której jest stroną. Zawarcie transakcji nabycia lub zbycia instrumentu OTC następuje poprzez jej wykonanie polegające na dokonaniu odpowiednich zapisów w rejestrze OTC Klienta.

2. Zawarcie transakcji nabycia lub zbycia instrumentu OTC następuje pod warunkiem zawarcia przez Dom Maklerski odpowiedniej transakcji z dostawcą płynności OTC, zabezpieczającej pozycję Domu Maklerskiego wynikającą z zawarcia transakcji pomiędzy Domem Maklerskim a Klientem. W przypadku, w którym z przyczyn niezależnych od Domu Maklerskiego nie jest możliwe zawarcie przez Dom Maklerski transakcji zabezpieczającej pozycję Domu Maklerskiego wynikającą z zawarcia transakcji pomiędzy Domem Maklerskim a Klientem, o której mowa w zdaniu poprzedzającym, Dom Maklerski niezwłocznie informuje o tym Klienta za pośrednictwem aplikacji OTC. W takim przypadku zlecenie Klienta traci ważność, z zastrzeżeniem § 70c ust. 6.
3. Miejscem wykonania zlecenia Klienta jest Dom Maklerski. Prawa wynikające z otwarcia przez Klienta pozycji na instrumencie OTC powstają, obowiązują i wygasają pomiędzy Klientem a Domem Maklerskim, z wyłączeniem osób trzecich.
4. Transakcje, których przedmiotem są instrumenty OTC nie mają charakteru realnego, co oznacza, że podlegają one wyłącznie rozliczeniu pieniężnemu pomiędzy Klientem a Domem Maklerskim w walucie rozliczenia praw wynikających z pozycji otwartej na instrumencie OTC, określonej zgodnie z § 70g ust. 3, z wyłączeniem w szczególności obowiązku dostarczenia instrumentu bazowego lub spełnienia innego świadczenia przez Klienta lub Dom Maklerski.
5. Dom Maklerski określa w zarządzeniu dostawców płynności OTC, których oferty nabycia lub zbycia instrumentów OTC stanowią podstawę określania przez Dom Maklerski kwotowań instrumentów OTC, oraz z którymi zawiera transakcje zabezpieczające pozycje Domu Maklerskiego wynikające z zawarcia transakcji nabycia lub zbycia instrumentu OTC pomiędzy Domem Maklerskim a Klientem.

§ 70j

1. Dom Maklerski wykonuje zlecenie Klienta po cenie instrumentu OTC wynikającej z kwotowań w momencie zawarcia transakcji na podstawie zlecenia Klienta, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Cena instrumentu OTC, po której zawierana jest transakcja na podstawie zlecenia Klienta, może ulec zmianie w związku ze zmianą ofert dostawców płynności OTC. W takim przypadku ostateczną cenę transakcji Klienta stanowi cena, po której Dom Maklerski zawarł transakcję, o której mowa w § 70i ust. 2. W przypadku gdy Dom Maklerski w celu wykonania zlecenia Klienta zawarł więcej niż jedną transakcję, o której mowa w § 70i ust. 2, po różnych cenach, ostateczną cenę transakcji Klienta stanowi średnia cena ze wszystkich poziomów płynności (ceny) ważona wolumenem (VWAP). W przypadku różnicy w cenie, po której Dom Maklerski zawarł transakcję lub transakcje, o których mowa w § 70i ust. 2, i ceny rozliczenia transakcji zawartej z Klientem, wynikającej z zaokrągleń cen instrumentów OTC będących przedmiotem tych transakcji, Dom Maklerski w przypadku stwierdzenia różnicy na niekorzyść Klienta dokonuje korekty ceny rozliczenia transakcji zawartej z Klientem, zwiększając środki pieniężne w rejestrze pieniężnym OTC Klienta o kwotę wynikającą z różnicy cen. Korekta następuje niezwłocznie, nie później niż w terminie dwóch dni roboczych po dniu zawarcia transakcji.
3. Cena instrumentu OTC ustalona na określonym poziomie obowiązuje od momentu nadania przez system informatyczny Domu Maklerskiego za pośrednictwem sieci Internet informacji o jej ustaleniu do momentu nadania informacji o jej zmianie.
4. Ceny instrumentów OTC inne niż prezentowane w kwotowaniach, w szczególności prezentowane w ofertach dostawców płynności OTC lub innych podmiotów, kierowanych do osób trzecich lub prezentowane w jakichkolwiek innych zestawieniach, serwisach, systemach lub publikacjach nie mogą być podstawą żądania Klienta ustalenia warunków zawarcia transakcji, otwarcia i zamknięcia pozycji na instrumencie OTC oraz wykonywania wynikających z niej praw, z zastrzeżeniem ust. 2.
5. Dom Maklerski może określić w zarządzeniu inne lub dodatkowe warunki lub typy zleceń, które Klient może określić lub wybrać składając zlecenie.
6. Dom Maklerski potwierdza Klientowi warunki zawartej transakcji nabycia lub zbycia instrumentu OTC, zawartej przez Dom Maklerski na podstawie zlecenia Klienta, poprzez ujawnienie informacji o niej w aplikacji OTC.
7. Klient będący przedsiębiorcą powinien potwierdzić warunki transakcji nabycia lub zbycia instrumentu OTC, zawartej przez Dom Maklerski na podstawie zlecenia Klienta, w terminie 24 godzin od momentu jej zawarcia, w formie elektronicznej na adres poczty elektronicznej Domu Maklerskiego wskazany w serwisie internetowym. W przypadku braku informacji od Klienta odnośnie potwierdzenia warunków transakcji we wskazanym terminie, Dom Maklerski uzna je za potwierdzone przez Klienta. Niepotwierdzenie przez Klienta warunków transakcji nie wpływa na jej ważność, stanowi jedynie podstawę do poinformowania Komisji Nadzoru Finansowego przez Dom Maklerski o tym fakcie, zgodnie z regulacjami. Powyższe nie pozbawia Klienta możliwości złożenia skargi na zasadach określonych w § 117-120.

§ 70k

1. Kwotowania instrumentów OTC prezentowane są w aplikacji OTC w godzinach określonych w zarządzeniu.
2. Prezentacja kwotowań instrumentu OTC może zostać przerwana w każdym czasie w przypadku:
  - 1) braku lub zawieszenia składania ofert w zakresie danego instrumentu OTC przez wszystkich dostawców płynności OTC,
  - 2) braku lub zawieszenia notowań instrumentu bazowego dla danego instrumentu OTC,
  - 3) zaistnienia przyczyn przewidzianych w regulacjach.
3. Podczas przerwy w prezentacji kwotowań instrumentu OTC Dom Maklerski nie wykonuje zleceń Klienta oraz praw wynikających z otwartych pozycji na instrumencie OTC.

§ 70l

1. Wykonanie zlecenia Klienta zależy od spełnienia przez Klienta warunków określonych w specyfikacji instrumentu OTC, a w szczególności od wniesienia depozytu zabezpieczającego w przypadku, gdy nabycie lub zbycie instrumentu OTC skutkuje otwarciem na tym instrumencie pozycji, której utrzymanie wymaga posiadania takiego depozytu. Dom Maklerski określa w zarządzeniu przypadki, w których wniesienie depozytu zabezpieczającego nie jest wymagane lub wymagane jest w niższej wysokości niż wynikająca ze specyfikacji instrumentów OTC, w szczególności w związku z zależnością pomiędzy przeciwstawnymi pozycjami otwartymi na danym instrumencie OTC.
2. Wniesienie depozytu zabezpieczającego następuje w momencie zawarcia transakcji na podstawie zlecenia Klienta, poprzez objęcie blokadą w rejestrze pieniężnym OTC kwoty środków pieniężnych Klienta ustalonej zgodnie z zasadami określonymi w specyfikacji instrumentu OTC, bez konieczności składania przez Klienta odrębnej dyspozycji w tym zakresie.
3. Wniesienie depozytu zabezpieczającego umniejsza wolne środki w rejestrze OTC.
4. W przypadku zamknięcia pozycji na danym instrumencie OTC, Dom Maklerski zwalnia blokadę depozytu zabezpieczającego dla zamykanej pozycji, z zastrzeżeniem szczególnych zasad wnoszenia depozytu zabezpieczającego określonych w zarządzeniu, o którym mowa w ust. 1. Kwota zwalnianych środków pieniężnych może różnić się od kwoty wniesionej jako depozyt zabezpieczający w związku z rozliczeniami, dla których zabrakło wolnych środków w rejestrze OTC, lub które miały miejsce w związku z zamykaniem pozycji lub w trakcie jej zamykania.

§ 70m

1. W ślad za zmieniającym się kwotowaniem instrumentu OTC, na którym Klient otworzył pozycję, następuje wykonywanie i rozliczanie praw wynikających z pozycji otwartej na instrumencie OTC, polegające na zwiększaniu albo umniejszaniu na bieżąco kwoty wolnych środków w rejestrze pieniężnym OTC Klienta.
2. W przypadku braku w rejestrze pieniężnym OTC Klienta wolnych środków mogących podlegać umniejszeniu, pozycje otwarte przez Klienta na instrumentach OTC zostają zamknięte bez konieczności składania przez Klienta odrębnego zlecenia w tym zakresie, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4. Pozycje podlegają zamknięciu kolejno, poczynawszy od pozycji, która przyniosła najwyższą kwotowo stratę lub najmniejszy zysk – w przypadku braku straty, aż do uzyskania ze zwalnianych depozytów zabezpieczających kwoty wolnych środków w rejestrze OTC, pozwalającej utrzymać pozostałe otwarte pozycje.
3. Dom Maklerski może określić w zarządzeniu lub indywidualnej decyzji dotyczącej Klienta inny niż ustalony zgodnie z ust. 2 poziom środków, którego osiągnięcie skutkuje zamknięciem otwartych pozycji (poziom Stop Out). Dom Maklerski informuje Klienta w serwisie internetowym o obowiązującym poziomie Stop Out wyrażonym w procentowej wartości wymaganego depozytu zabezpieczającego dla otwartej pozycji na danym instrumencie OTC.
4. Poziom Stop Out może zostać określony poniżej kwoty wolnych środków w rejestrze pieniężnym OTC Klienta. W takim przypadku umniejszeniu mogą podlegać także środki pieniężne wniesione jako depozyt zabezpieczający. Osiągnięcie poziomu Stop Out ustala się łącznie dla depozytu zabezpieczającego wniesionego z tytułu wszystkich pozycji na instrumentach OTC, pozostających otwartymi w momencie ustalenia w ramach danego rejestru OTC. Rozliczenie umniejszenia środków stanowiących depozyt zabezpieczający następuje w momencie zwolnienia depozytu zabezpieczającego.

§ 70n

1. W celu zapewnienia utrzymania pozycji otwartych przez Klienta na instrumentach OTC, Dom Maklerski informuje Klienta – poprzez komunikat w aplikacji OTC – o konieczności uzupełnienia wolnych środków w rejestrze OTC. Powyższy komunikat przekazywany jest po osiągnięciu przez wolne środki w rejestrze pieniężnym OTC Klienta poziomu określonego w zarządzeniu (poziom Margin Call). Dom Maklerski może określić więcej niż jeden poziom Margin Call. Dom Maklerski informuje Klienta w serwisie internetowym o obowiązującym poziomie Margin Call wyrażonym w procentowej wartości wymaganego depozytu zabezpieczającego dla otwartej pozycji na danym instrumencie OTC.

2. Uzupełnienie środków pieniężnych może nastąpić wyłącznie poprzez zasilenie rejestru pieniężnego OTC Klienta w trybie określonym w § 70h ust. 1, z zastrzeżeniem § 70d ust. 3 i § 70h ust. 5.
3. Złożenie dyspozycji zasilenia rejestru pieniężnego OTC nie wstrzymuje zamknięcia pozycji na instrumencie OTC w przypadku, gdy przed wykonaniem dyspozycji osiągnięty zostanie poziom skutkujący zamknięciem pozycji zgodnie z § 70m ust. 2 i 3.

§ 70o

1. W odniesieniu do pozycji na instrumentach OTC, które pozostają otwarte w godzinach określonych przez Dom Maklerski w specyfikacji instrumentu OTC, następuje rolowanie pozycji. Rolowanie pozycji polega na zwiększeniu lub umniejszeniu wolnych środków w rejestrze pieniężnym OTC Klienta o określoną wartość ustaloną zgodnie z odpowiednimi stawkami podanymi przez Dom Maklerski w serwisie internetowym (punkty swapowe). Do rolowania pozycji stosuje się § 70m ust. 2 i 3.
2. Dom Maklerski może zwiększać lub umniejszać kwotę wolnych środków pieniężnych w rejestrze pieniężnym OTC Klienta w związku z innymi zdarzeniami dotyczącymi danego instrumentu OTC, na którym Klient otworzył pozycję, a w szczególności wypłatą dywidendy, podziałem, ustaleniem prawa poboru lub zmianą serii jego instrumentu bazowego, o ile zdarzenia te nie znajdują odzwierciedlenia w kwotowaniach. W takim przypadku Dom Maklerski informuje Klienta w aplikacji OTC o przyczynie zwiększenia lub umniejszenia.
3. Prawa wynikające z instrumentu OTC, na którym otwarto pozycję, mogą zmieniać się w związku ze zmianą specyfikacji tego instrumentu.

§ 70p

1. Prawa wynikające z pozycji Klienta otwartej na instrumencie OTC wygasają wraz z jej zamknięciem i rozliczeniem.
2. Pozycja Klienta na instrumencie OTC jest utrzymywana do momentu:
  - 1) zawarcia transakcji na podstawie zlecenia Klienta zamykającego pozycję na danym instrumencie OTC lub
  - 2) osiągnięcia określonego poziomu przez wolne środki lub środki w ramach depozytu zabezpieczającego, zgodnie z § 70m ust. 2-4, lub
  - 3) zamknięcia z przyczyn niezależnych od Domu Maklerskiego pozycji Domu Maklerskiego powstałej na instrumencie OTC w wyniku zawarcia przez Dom Maklerski z dostawcą płynności OTC transakcji, o której mowa w § 70i ust. 2, oraz braku możliwości zawarcia innej takiej transakcji,
  - 4) wygaśnięcia umowy maklerskiej,
  - 5) wystąpienia innych przypadków określonych w regulacjach.
3. Spełnienie któregokolwiek z warunków określonych w ust. 2 skutkuje zamknięciem pozycji Klienta na instrumencie OTC. Zamknięcie pozycji Klienta w przypadkach, o których mowa w ust. 2 pkt 2-5 następuje bez konieczności składania przez Klienta odrębnego zlecenia lub dyspozycji w tym zakresie. Dom Maklerski może zdecydować o utrzymaniu pozycji na instrumencie OTC mimo spełnienia warunku, o którym mowa w ust. 2 pkt 3. Dom Maklerski nie jest zobowiązany do utrzymywania takiej pozycji.
4. Dom Maklerski informuje Klienta w aplikacji OTC o przyczynie zamknięcia pozycji na instrumencie OTC w przypadkach, o których mowa w ust. 2 pkt 3 i 5.
5. Dom Maklerski zobowiązany jest do dołożenia należytej staranności w celu utrzymania pozycji Domu Maklerskiego, o której mowa w ust. 2 pkt 3, a w przypadku jej zamknięcia – w celu zawarcia nowej transakcji z dostawcą płynności OTC i otwarcia w jej miejsce innej takiej pozycji Domu Maklerskiego. Powyższe nie oznacza obowiązku Domu Maklerskiego zawierania transakcji z dostawcą płynności OTC nie zabezpieczającej w całości pozycji Domu Maklerskiego wynikającej z transakcji zawartej z Klientem lub zabezpieczającej ją na warunkach gorszych niż wynikające z pozycji Klienta na tym instrumencie.
6. Dom Maklerski może zawierać z dostawcami płynności OTC transakcje nabycia lub zbycia instrumentu OTC, zabezpieczające łącznie pozycje Domu Maklerskiego wynikające z więcej niż jednej transakcji zawartej z Klientem lub transakcji zawartych z różnymi Klientami.
7. Klient może złożyć zlecenie, którego wykonanie spowoduje zamknięcie części pozycji na instrumencie OTC. W takim przypadku pozostała część pozycji traktowana jest jako jedna, osobna pozycja. Zamykanie pozycji w przypadkach, o których mowa w ust. 2 pkt 2-5, następuje w całości.

§ 70q

1. Dostęp do kwotowań, rejestru OTC oraz możliwość składania zleceń dotyczących instrumentów OTC za pośrednictwem sieci Internet wymaga zainstalowania przez Klienta odpowiedniej przeglądarki internetowej lub odrębnej aplikacji OTC na komputerze lub innym podobnym urządzeniu używanym przez Klienta. Dom Maklerski udostępnia do pobrania na stronie internetowej Domu Maklerskiego aplikację OTC podlegającą zainstalowaniu. Prawidłowe funkcjonowanie aplikacji OTC, podlegającej zainstalowaniu na komputerze lub

innym podobnym urządzeniu używanym przez Klienta, wymaga spełnienia przez nie odpowiednich wymagań sprzętowych określonych w zarządzeniu. Korzystanie z pełnej funkcjonalności aplikacji OTC wymaga dostępu do Internetu o odpowiedniej przepustowości.

2. Z aplikacji OTC może korzystać wyłącznie Klient, z wyłączeniem innych osób, z zastrzeżeniem § 70b ust. 3.
3. Dom Maklerski może udostępnić Klientowi aplikację OTC o rozszerzonym zakresie funkcjonalności, w szczególności w zakresie dodatkowych warunków składania zleceń bądź ich automatyzacji. Dom Maklerski może uzależnić udostępnienie takiej aplikacji OTC od spełnienia przez Klienta warunków określonych w zarządzeniu, w szczególności w zakresie posiadanych przez Klienta aktywów lub wysokości obrotów.
4. Dom Maklerski nie odpowiada za szkody wynikające z korzystania przez Klienta z rozwiązań informatycznych o funkcjonalności tożsamej z aplikacją OTC, pochodzących z innego źródła niż strona internetowa Domu Maklerskiego, oraz z innych lub dodatkowych rozwiązań informatycznych, niedostępnych w ramach aplikacji OTC, które powodują w szczególności automatyczne generowanie i składanie zleceń w ramach aplikacji OTC z ograniczeniem lub wyłączeniem możliwości bezpośredniego wpływu Klienta na poszczególne zlecenia i transakcje (mechanizmy algorytmiczne). Dom Maklerski może odmówić przyjęcia lub wykonania takich zleceń oraz pozbawić Klienta dostępu do aplikacji OTC lub zablokować połączenie z komputerem lub innym podobnym urządzeniem, z którego składane są zlecenia, w przypadku blokowania przez nie funkcjonowania systemów informatycznych Domu Maklerskiego i uniemożliwiania świadczenia usług na rzecz innych Klientów.

X. INDYWIDUALNE KONTA EMERYTALNE (IKE)

§ 71.

Dom Maklerski świadczy na rzecz Klienta usługi w zakresie IKE na podstawie dyspozycji rozszerzającej zakres umowy maklerskiej.

§ 72.

Dom Maklerski prowadzi IKE, obejmujące rachunek papierów wartościowych, i służący do jego obsługi rachunek pieniężny.

§ 73.

Dom Maklerski rozszerza zakres umowy maklerskiej oraz świadczy usługi w zakresie IKE na warunkach określonych w regulaminie oraz regulacjach.

§ 74.

Dom Maklerski prowadzi dla jednego Klienta wyłącznie jeden rachunek IKE.

§ 75.

Świadczenie usług w zakresie IKE może nastąpić tylko w ramach umowy maklerskiej zawartej na czas nieokreślony. Złożenie dyspozycji w zakresie IKE na podstawie umowy maklerskiej zawartej na czas określony powoduje jej przedłużenie na czas nieokreślony.

§ 76.

1. Wpłaty dokonywane na IKE w roku kalendarzowym nie mogą przekroczyć kwoty określonej zgodnie z regulacjami.
2. W przypadku przekroczenia kwoty, określonej zgodnie z ust. 1 lub dokonania innej wadliwej wpłaty, transferu lub transakcji na rachunku IKE, Dom Maklerski przywraca stan zgodny z regulacjami, w szczególności przelewając nadpłaconą kwotę, dokonując transferu na rachunek inny niż IKE lub zawierając transakcję przeciwną.
3. Jeżeli niemożliwe jest przywrócenie IKE do stanu zgodnego z regulacjami z uwagi na dokonane transakcje, stosuje się odpowiednio postanowienia § 124 ust. 4 i 5, po uprzednim wezwaniu Klienta do przywrócenia w terminie 7 dni IKE do stanu zgodnego z regulacjami.
4. Postanowień ust. 1 nie stosuje się do wypłat transferowych dokonywanych na rachunek IKE z innych instytucji finansowych. Klient zobowiązany jest poinformować niezwłocznie Dom Maklerski o każdorazowym poleceniu wypłaty transferowej, złożonym innej instytucji finansowej, pod rygorem potraktowania przez Dom Maklerski wypłaty transferowej jako wpłatę. Skutki zaniedbania tego obowiązku obciążają Klienta. W szczególności Klient zobowiązany jest naprawić szkodę Domu Maklerskiego powstałą

w związku z potraktowaniem wypłaty transferowej jako wpłatę i niedochowaniem przez Dom Maklerski obowiązków wynikających z regulacji.

5. Pożytki ze środków zapisanych na rachunku IKE zapisywane są na rachunku IKE i nie stanowią wpłaty, o której mowa w ust. 1.

§ 77.

Wszelkie zlecenia i dyspozycje Klienta dotyczące rachunku IKE zostają oznakowane w sposób umożliwiający ich identyfikację.

§ 78.

Dom Maklerski świadczy w ramach rachunku IKE usługi określone w dyspozycji rozszerzającej zakres umowy maklerskiej.

§ 79.

Wypłata, w tym wypłata jednorazowa i wypłata w ratach, wypłata transferowa, zwrot i zwrot częściowy środków zgromadzonych na IKE następuje na warunkach określonych regulacjami.

§ 80.

W przypadku gdy Klient dokonuje wypłaty, wypłaty transferowej, zwrotu lub zwrotu częściowego przed upływem terminu określonego w dyspozycji IKE, Dom Maklerski potrąca dodatkową opłatę z wypłacanych, transferowanych lub zwracanych środków zgromadzonych na rachunku IKE. Wysokość opłaty dodatkowej określa taryfa.

§ 81.

1. Poza przypadkami przewidzianymi w regulaminie umowa maklerska w zakresie IKE wygasa w przypadku:
  - 1) dokonania przez Dom Maklerski wypłaty jednorazowej lub wypłaty w ratach skutkującej wypłatą wszystkich środków z rachunku IKE,
  - 2) dokonania przez Dom Maklerski wypłaty transferowej.
2. Postanowienia § 121 stosuje się odpowiednio.

XI. ANALIZY I INNE REKOMENDACJE O CHARAKTERZE OGÓLNYM

§ 82.

1. Dom Maklerski sporządza analizy inwestycyjne, analizy finansowe oraz inne rekomendacje o charakterze ogólnym dotyczące transakcji w zakresie instrumentów finansowych.
2. Dom Maklerski udostępnia Klientowi sporządzone przez siebie analizy i inne rekomendacje o charakterze ogólnym w serwisie internetowym. Dom Maklerski może dodatkowo udostępniać rekomendacje w inny sposób, w szczególności przewidziany w umowie dla korespondencji.
3. Dom Maklerski może uzależnić udostępnianie Klientowi analizy i innych rekomendacji o charakterze ogólnym od spełnienia przez Klienta określonych warunków, w szczególności w zakresie wartości aktywów lub obrotów na rachunku, określonych w zarządzeniu. Na takich samych zasadach Dom Maklerski może udostępnić Klientowi analizy i inne rekomendacje o charakterze ogólnym z pierwszeństwem przed Klientami niespełniającymi określonych w zarządzeniu warunków.
4. Dom Maklerski może zaoferować Klientowi udostępnienie wybranych analiz i innych rekomendacji o charakterze ogólnym odpłatnie. W takim przypadku udostępnienie analizy lub innej rekomendacji o charakterze ogólnym następuje na podstawie odrębnej dyspozycji Klienta. Odpłatność może być ograniczona w czasie, dotyczyć określonej grupy Klientów lub być w inny sposób różnicowana.
5. Analizy i inne rekomendacje o charakterze ogólnym mogą zostać podane do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na ogólnodostępnych stronach internetowych Domu Maklerskiego. Takie udostępnienie nie stanowi usługi, o której mowa w niniejszym rozdziale regulaminu, i nie podlega umowie maklerskiej. Dom Maklerski może podawać do publicznej wiadomości analizy i rekomendacje o charakterze ogólnym niezależnie od ich udostępnienia Klientowi w ramach usługi, o której mowa w ust. 2.

§ 83.

1. Dom Maklerski sporządza i udostępnia Klientom analizy inwestycyjne, analizy finansowe oraz inne rekomendacje o charakterze ogólnym dotyczące transakcji w zakresie instrumentów finansowych z częstotliwością, w zakresie, według metodologii i w odniesieniu do instrumentów finansowych według uznania Domu Maklerskiego, z zastrzeżeniem § 82 ust. 2 i 3.
2. Każda analiza lub inna rekomendacja o charakterze ogólnym zawiera:

- 1) bezpośrednią lub pośrednią sugestią albo zalecenie określonego zachowania inwestycyjnego, w tym kierunek zachowania inwestycyjnego co do określonego rodzaju instrumentów finansowych, jednego lub kilku instrumentów finansowych lub emitenta instrumentów finansowych,
  - 2) istotne założenia przyjęte lub poczynione przy sporządzaniu analizy lub rekomendacji o charakterze ogólnym,
  - 3) podstawy sporządzenia analizy lub rekomendacji o charakterze ogólnym, w tym źródła informacji, na których jest ona oparta oraz zastosowaną przy jej sporządzaniu metodę.
3. Dom Maklerski może udostępniać Klientom analizy i inne rekomendacje o charakterze ogólnym sporządzone przez osoby trzecie, o ile zgodnie z polityką spełniają one warunki uznania ich za rzetelne. Udostępniając analizę lub inną rekomendację o charakterze ogólnym, sporządzoną przez osobę trzecią, Dom Maklerski informuje Klienta o tym fakcie, chyba że z treści tej analizy lub innej rekomendacji o charakterze ogólnym wyraźnie wynika, kto ją sporządził. Powyższe nie wyłącza sporządzania przez osoby trzecie analiz i rekomendacji na zlecenie Domu Maklerskiego, które Dom Maklerski udostępnia jako własne.
4. Przy sporządzaniu analiz i innych rekomendacji o charakterze ogólnym, o których mowa w § 82 ust. 1, Dom Maklerski nie uwzględnia potrzeb i sytuacji Klienta. W przypadku analiz i innych rekomendacji o charakterze ogólnym Klient samodzielnie ocenia, czy zawarte w nich informacje dotyczące inwestowania odpowiadają potrzebom i sytuacji Klienta.
5. Przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnej Klient powinien uwzględnić fakt, że udostępniona Klientowi analiza lub inna rekomendacja o charakterze ogólnym ma ograniczoną w czasie aktualność. Oznacza to, że z uwagi na zmianę okoliczności dotyczących instrumentów finansowych treść analizy lub innej rekomendacji o charakterze ogólnym może się zmienić i być inna niż w chwili jej sporządzania. Klient powinien sprawdzić aktualność analizy lub innej rekomendacji o charakterze ogólnym przed podjęciem decyzji inwestycyjnej. Dom Maklerski nie ma obowiązku aktualizowania sporządzanych przez siebie analiz i innych rekomendacji o charakterze ogólnym.
6. Do udostępnionych analiz i innych rekomendacji o charakterze ogólnym Domowi Maklerskiemu przysługują prawa autorskie w zakresie określonym w regulacjach. Postanowienia § 91 ust. 3–6 stosuje się odpowiednio.

XII. DORADZTWO INWESTYCYJNE

§ 84.

1. Dom Maklerski świadczy usługi doradztwa inwestycyjnego polegające na:
  - 1) udzielaniu jednorazowych rekomendacji inwestycyjnych w zakresie jednego lub więcej instrumentów finansowych, mogących być przedmiotem pojedynczej transakcji Klienta,
  - 2) udzielaniu rekomendacji inwestycyjnych w zakresie jednego lub więcej instrumentów finansowych, mogących być przedmiotem transakcji Klienta, na podstawie przygotowanego dla Klienta modelu inwestycyjnego i opartego na nim składu portfela w zakresie poszczególnych klas aktywów,
  - 3) udzielaniu rekomendacji inwestycyjnych w zakresie jednego lub więcej instrumentów finansowych, mogących być przedmiotem transakcji Klienta, na podstawie przygotowanej dla Klienta polityki inwestycyjnej.
2. Dom Maklerski świadczy usługi doradztwa inwestycyjnego pod warunkiem przedstawienia przez Klienta informacji pozwalających na wypełnienie wymogów wynikających z regulacji, a w szczególności na ustalenie potrzeb i sytuacji Klienta. Przedstawienie przez Klienta odpowiednich informacji może być wymagane przed udzieleniem każdej kolejnej rekomendacji inwestycyjnej.
3. Rekomendacje inwestycyjne udzielane w ramach usługi doradztwa inwestycyjnego uwzględniają potrzeby i sytuację Klienta, a w szczególności wiedzę i doświadczenie Klienta w zakresie inwestowania w instrumenty finansowe, sytuację finansową Klienta oraz cele inwestycyjne Klienta.
4. Rekomendacje inwestycyjne udzielane w ramach usługi doradztwa inwestycyjnego dotyczą instrumentów finansowych podlegających usłudze doradztwa inwestycyjnego w Domu Maklerskim określonych w zarządzeniu. W przypadku gdy usłudze doradztwa inwestycyjnego podlegają jedynie instrumenty finansowe wystawiane, emitowane, oferowane lub sprzedawane przez Dom Maklerski lub podmioty powiązane z Domem Maklerskim, z wyłączeniem innych podobnych instrumentów finansowych dostępnych u osób trzecich, Dom Maklerski informuje o powyższym Klienta w treści rekomendacji inwestycyjnej lub bezpośrednio przed jej udzieleniem. Dom Maklerski może przyjąć od Klienta zapytanie dotyczące instrumentu finansowego innego niż określone w zarządzeniu na podstawie indywidualnej decyzji.
5. Przy wyborze określonego instrumentu finansowego Dom Maklerski kieruje się najlepiej pojętym interesem Klienta, biorąc pod uwagę przy rekomendowaniu określonego instrumentu finansowego w szczególności: przewidywaną stopę zwrotu z inwestycji, historyczne stopy zwrotu na danym instrumencie finansowym (w szczególności ich powtarzalność i zmienność), koszty nabycia lub zbycia instrumentu finansowego, inne

dotatkowe opłaty, strukturę produktu oraz zgodność z polityką inwestycyjną ustaloną przez Klienta z Domem Maklerskim.

§ 85.

Świadczenie usługi doradztwa inwestycyjnego, o której mowa w § 84 ust. 1 pkt 1, następuje na podstawie zapytania Klienta dotyczącego nabywania instrumentów finansowych i ogranicza się do wskazania przez Dom Maklerski jednego lub więcej instrumentów finansowych, które są odpowiednie dla Klienta, bądź stwierdzenia, że instrumenty finansowe, których dotyczy zapytanie, odpowiednimi nie są. Zapytanie Klienta może być przekazane Domowi Maklerskiemu pisemnie w POK lub za pośrednictwem określonej funkcjonalności serwisu internetowego. W celu uniknięcia wątpliwości przyjmuje się, że każde zapytanie Klienta jest wnioskiem o jednorazowe rozszerzenie zakresu umowy o świadczenie usługi doradztwa inwestycyjnego w zakresie tego zapytania.

§ 85a.

1. Świadczenie usługi doradztwa inwestycyjnego, o której mowa w § 84 ust. 1 pkt 2, następuje na podstawie zapytania Klienta i polega na:
  - 1) udzieleniu Klientowi rekomendacji maklerskiej w postaci informacji o przygotowanym przez Dom Maklerski odpowiednim dla Klienta modelu inwestycyjnym i wynikającym z tego modelu rekomendowanym składzie portfela w zakresie określonych przez Dom Maklerski klas aktywów oraz rekomendowanych przez Dom Maklerski instrumentach finansowych należących do tych klas aktywów,
  - 2) informowaniu Klienta za pośrednictwem serwisu internetowego o zmianach wprowadzanych przez Dom Maklerski w rekomendowanym składzie portfela, o którym mowa w pkt 1, lub w zakresie rekomendowanych instrumentów finansowych, bez możliwości weryfikacji bądź zmiany rekomendacji na żądanie Klienta.
2. Zapytanie Klienta może być przekazane Domowi Maklerskiemu za pośrednictwem określonej funkcjonalności serwisu internetowego. W celu uniknięcia wątpliwości przyjmuje się, że pierwsze zapytanie Klienta jest wnioskiem o rozszerzenie zakresu umowy o świadczenie usługi doradztwa inwestycyjnego w zakresie określonym w § 84 ust. 1 pkt 2.
3. Dom Maklerski dokonuje przeglądu rekomendowanego składu portfela oraz rekomendowanych instrumentów finansowych nie rzadziej niż raz na kwartał kalendarzowy.

§ 86.

1. Świadczenie usługi doradztwa inwestycyjnego, o której mowa w § 84 ust. 1 pkt 3, następuje na podstawie dyspozycji rozszerzającej zakres umowy maklerskiej i polega na:
  - 1) udzieleniu Klientowi rekomendacji maklerskiej w postaci informacji o przygotowanej przez Dom Maklerski odpowiedniej dla Klienta polityce inwestycyjnej oraz wzorcowym portfelu instrumentów finansowych, rekomendowanym przez Dom Maklerski dla tej polityki inwestycyjnej, a następnie informowaniu Klienta o zmianach wprowadzanych przez Dom Maklerski w tym portfelu, bez możliwości weryfikacji bądź zmiany portfela na żądanie Klienta,
  - 2) świadczeniu usług, o których mowa w pkt 1, a dodatkowo indywidualnym ustalaniu z Klientem składu odpowiedniego dla Klienta portfela instrumentów finansowych, jego weryfikacji oraz udzielaniu rekomendacji inwestycyjnych dotyczących rzeczywistego portfela i własnych pomysłów inwestycyjnych Klienta.
2. Polityka inwestycyjna przygotowywana przez Dom Maklerski dla Klienta może zmieniać się w zależności od zakresu świadczonej usługi doradztwa inwestycyjnego oraz informacji podanych przez Klienta w związku z korzystaniem z niej, a także w zależności od aktywności inwestycyjnej Klienta, w tym w ramach indywidualnej obsługi, o której mowa w § 90.

§ 87.

Rekomendacje inwestycyjne w ramach usługi doradztwa inwestycyjnego udzielane są pisemnie w POK, a w przypadku doradztwa inwestycyjnego, o którym mowa w § 84 ust. 1 pkt 3, także ustnie za pośrednictwem telefonu. Treść pisemnych rekomendacji inwestycyjnych może być udostępniona Klientowi elektronicznie za pośrednictwem systemu internetowego, w sposób przewidziany dla korespondencji lub w inny sposób wskazany w dyspozycji Klienta.

§ 88.

1. Klient korzystający z usługi doradztwa inwestycyjnego samodzielnie podejmuje decyzję inwestycyjną na podstawie udzielonej rekomendacji i decyduje o zakresie, czasie i trybie jej zrealizowania. Decyzje

inwestycyjne Klienta realizowane są przez Dom Maklerski odrębnie od usługi doradztwa inwestycyjnego, na podstawie zlecenia lub dyspozycji Klienta, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W ramach usługi doradztwa inwestycyjnego, o której mowa w § 84 ust. 1 pkt 3, Dom Maklerski może przyjmować od Klienta bezpośrednio po udzieleniu rekomendacji zlecenia lub dyspozycje mające na celu jej realizację, w tym zlecenia DDM.
3. Przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnej Klient powinien uwzględnić fakt, że udzielona Klientowi rekomendacja inwestycyjna ma ograniczoną w czasie aktualność. Oznacza to, że z uwagi na zmianę potrzeb i sytuacji Klienta oraz okoliczności dotyczących instrumentów finansowych, wskazanych jako odpowiednie dla Klienta, instrumenty te mogą nie być dla Klienta odpowiednie w chwili podejmowania decyzji inwestycyjnej, innej niż chwila udzielenia rekomendacji inwestycyjnej. Klient powinien sprawdzić aktualność rekomendacji inwestycyjnej, a w przypadku gdy usługa doradztwa inwestycyjnego świadczona na rzecz Klienta przez Dom Maklerski nie przewiduje informowania Klienta o zmianach w tej rekomendacji, wystąpić o aktualną rekomendację.

§ 89.

Dom Maklerski może uzależnić korzystanie przez Klienta z usługi doradztwa inwestycyjnego od spełnienia przez Klienta określonych warunków, w tym w szczególności w zakresie wartości aktywów lub obrotów na rachunku, określonych w zarządzeniu. Warunki mogą się różnić w zależności od zakresu świadczonej usługi doradztwa inwestycyjnego.

§ 90.

1. W związku z korzystaniem z usługi doradztwa inwestycyjnego, o której mowa w § 84 ust. 1 pkt 3, Klient korzysta z indywidualnej obsługi polegającej na możliwości kontaktu z pracownikiem Domu Maklerskiego oddelegowanym do obsługi Klienta. Dom Maklerski może dopuścić korzystanie z indywidualnej obsługi przez Klienta, który nie korzysta z usługi doradztwa inwestycyjnego, o której mowa w § 84 ust. 1 pkt 3.
2. W ramach indywidualnej obsługi Klient może kontaktować się z oddelegowanym do obsługi Klienta pracownikiem Domu Maklerskiego w celu uzyskania dostępu do usług świadczonych na podstawie umowy maklerskiej, a w szczególności:
  - 1) składania dyspozycji i zleceń, w tym również zleceń DDM,
  - 2) uzyskiwania informacji o stanie rachunku i zawartych transakcjach,
  - 3) uzyskiwania informacji na temat instrumentów finansowych,
  - 4) uzyskiwania analiz i rekomendacji o charakterze ogólnym,
  - 5) uzyskiwania rekomendacji inwestycyjnych,
  - 6) uzyskiwania porad inwestycyjnych.
3. W przypadku niedostępności oddelegowanego do obsługi Klienta pracownika Klient obsługiwany jest przez innego pracownika, który go zastępuje.

§ 91.

1. Rekomendacje inwestycyjne udzielane przez Dom Maklerski w ramach doradztwa inwestycyjnego, a w szczególności polityki inwestycyjne, wzorcowe portfele i indywidualne oraz jednorazowe rekomendacje inwestycyjne kierowane są wyłącznie do Klienta, którego potrzeby i sytuacja brane są pod uwagę przy ich udzielaniu.
2. Do udzielonych rekomendacji inwestycyjnych Domowi Maklerskiemu przysługują prawa autorskie w zakresie określonym w regulacjach.
3. Klient zobowiązany jest do zachowania w tajemnicy udzielanych Klientowi rekomendacji inwestycyjnych. Naruszenie tego obowiązku stanowi poważne naruszenie umowy maklerskiej.
4. W celu uniknięcia wątpliwości, w szczególności w odniesieniu do ustnych rekomendacji inwestycyjnych, przyjmuje się, że w momencie udzielenia rekomendacji inwestycyjnej Dom Maklerski udziela Klientowi niewyłącznej, nieograniczonej w czasie i przestrzeni licencji do korzystania z rekomendacji inwestycyjnej, bez prawa udzielania dalszej licencji. Oznacza to, że Klient może w dowolnym miejscu i czasie:
  - 1) korzystać z udzielonej rekomendacji inwestycyjnej, podejmując na jej podstawie decyzje inwestycyjne,
  - 2) utrwać i zwielokrotnić rekomendację inwestycyjną.Klient nie może dokonywać obrotu oryginałem albo egzemplarzami, na których rekomendację inwestycyjną utrwalono, ani w jakikolwiek sposób jej rozpowszechniać.
5. W celu uniknięcia wątpliwości uznaje się, że każdorazowe udzielenie rekomendacji inwestycyjnej Klientowi stanowi zawarcie z Klientem nowej umowy licencyjnej, o treści określonej w ust. 4, dotyczącej danej rekomendacji inwestycyjnej, a umowa maklerska obejmująca swym zakresem doradztwo inwestycyjne wraz z niniejszym regulaminem nie stanowi umowy licencyjnej dotyczącej wszystkich rekomendacji inwestycyjnych mających być udzielonymi przez Dom Maklerski w przyszłości.

6. Postanowienia ust. 3–5 nie naruszają praw Klienta lub osób trzecich wynikających z regulacji, w szczególności w zakresie korzystania z rekomendacji inwestycyjnych, które zostały rozpowszechnione.

XIII. KRÓTKA SPRZEDAŻ

§ 92.

1. Dom Maklerski przyjmuje do wykonania zlecenia krótkiej sprzedaży złożone przez Klienta na podstawie dyspozycji rozszerzającej zakres umowy maklerskiej o świadczenie usług w tym zakresie.
2. Dom Maklerski przyjmuje i wykonuje zlecenie krótkiej sprzedaży złożone przez Klienta zgodnie z regulacjami obowiązującymi w miejscu jego wykonania.
3. Dom Maklerski może wprowadzić w stosunku do regulacji obowiązujących w miejscu wykonania dodatkowe ograniczenia w odniesieniu do zleceń krótkiej sprzedaży. Ograniczenia wprowadzane są zarządzeniem lub na podstawie indywidualnej decyzji dotyczącej Klienta, w szczególności w przypadku, gdy rozrachunek transakcji zawartej na podstawie zlecenia krótkiej sprzedaży Klienta mógłby być zagrożony z uwagi na okoliczności dotyczące Klienta, instrumentu finansowego będącego przedmiotem zlecenia lub miejsca jego wykonania. Dodatkowe ograniczenia mogą dotyczyć limitów, o których mowa w § 94 ust. 2. Indywidualne ograniczenia komunikowane są Klientowi w sposób określony w umowie.

§ 93.

1. Składając zlecenie krótkiej sprzedaży, Klient zobowiązuje się do dostarczenia instrumentów finansowych pozwalających na rozrachunek transakcji zawartej na podstawie tego zlecenia. Dostarczenie instrumentów finansowych następuje poprzez zapisanie ich na rachunku Klienta w terminie określonym w zarządzeniu, jednak nie później niż w dniu rozrachunku transakcji zawartej na podstawie zlecenia krótkiej sprzedaży. Instrumenty finansowe dostarczone w celu rozrachunku tej transakcji mogą być pozyskane przez Klienta w dowolny, dopuszczony regulacjami sposób, w szczególności mogą pochodzić z transakcji kupna, której rozrachunek przypada najpóźniej w dniu rozrachunku transakcji zawartej na podstawie zlecenia krótkiej sprzedaży.
2. Dom Maklerski może odmówić przyjęcia zlecenia krótkiej sprzedaży, o którym mowa w ust. 1, a przyjęte zlecenie odrzucić bądź wykonać częściowo, w przypadku gdy w opinii Domu Maklerskiego samodzielne dostarczenie przez Klienta instrumentów finansowych przed terminem rozrachunku transakcji jest niemożliwe lub wątpliwe, a Dom Maklerski nie może zawrzeć umowy pożyczki, o której mowa w § 94 ust. 1.

§ 94.

1. Dom Maklerski zapewnia Klientowi dostarczenie instrumentów finansowych pozwalających na rozrachunek transakcji zawartej na podstawie zlecenia krótkiej sprzedaży Klienta, jeżeli Klient nie dostarczy instrumentów finansowych zgodnie z § 93 ust. 1. Dostarczenie dokonywane jest poprzez zawarcie przez Dom Maklerski umowy pożyczki instrumentów finansowych w imieniu własnym na rachunek Klienta. Dom Maklerski może zawierać umowy pożyczki instrumentów finansowych z pożyczkodawcą lub na własny rachunek.
2. Dom Maklerski przyjmuje zlecenia krótkiej sprzedaży jedynie w odniesieniu do instrumentów finansowych dostępnych do pożyczania w zakresie ich dostępnej ilości. Dom Maklerski informuje Klienta w serwisie internetowym oraz POK o instrumentach finansowych dostępnych do pożyczania.

§ 95.

1. Dom Maklerski uzależnia przyjęcie zlecenia krótkiej sprzedaży od ustanowienia przez Klienta zabezpieczenia odkupu instrumentów finansowych będących jego przedmiotem. Dom Maklerski może uzależnić przyjęcie zlecenia krótkiej sprzedaży od spełnienia innych warunków określonych w zarządzeniu lub indywidualnej decyzji podjętej z uwagi na konieczność zabezpieczenia interesów Domu Maklerskiego i bezpieczeństwa obrotu.
2. Zabezpieczenie stanowią mogą środki pieniężne oraz instrumenty finansowe określone w zarządzeniu. Wraz z przyjęciem zlecenia krótkiej sprzedaży Dom Maklerski blokuje na rachunku Klienta w odpowiedniej ilości środki pieniężne lub instrumenty finansowe bez konieczności składania przez Klienta odrębnej dyspozycji. Wykorzystanie instrumentów finansowych do ustanowienia zabezpieczenia wymaga złożenia wcześniej przez Klienta dyspozycji blokady.
3. Wymagana wartość zabezpieczenia ustalana jest na zasadach określonych w zarządzeniu. Klient zobowiązany jest do utrzymywania zabezpieczenia o wymaganej wartości do momentu zwrotu pożyczonych instrumentów finansowych. Klient zobowiązany jest do sprawdzenia wartości zabezpieczenia po każdym

dniu transakcyjnym i niezwłocznego uzupełnienia zabezpieczenia do wymaganej wysokości, jeżeli zachodzi taka konieczność. Skutki niedochowania tego obowiązku obciążają Klienta.

4. W przypadku zawarcia umowy pożyczki instrumentów finansowych, o której mowa w § 94 ust. 1, środki pieniężne uzyskane przez Klienta z tytułu rozrachunku transakcji zawartej na podstawie zlecenia krótkiej sprzedaży Klienta podlegają blokadzie na rachunku Klienta i zaliczeniu na zabezpieczenie.
5. W przypadku spadku wartości zabezpieczenia poniżej wymaganego minimum Dom Maklerski wzywa Klienta do jego uzupełnienia w sposób przewidziany w dyspozycji. Klient zobowiązany jest niezwłocznie uzupełnić zabezpieczenie. W przypadku nieuzupełnienia zabezpieczenia Dom Maklerski dokonuje z wykorzystaniem zabezpieczenia, na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez Klienta, odkupu w całości lub części pożyczonych instrumentów finansowych do momentu uzyskania wymaganego poziomu zabezpieczenia. Jeżeli na rachunku Klienta brakuje pokrycia do dokonania pełnego odkupu pożyczonych instrumentów finansowych, Dom Maklerski dokonuje go do wysokości salda rachunku Klienta, a Klient zobowiązany jest niezwłocznie wnieść pokrycie na brakującą część transakcji odkupu.
6. W przypadku gdy wartość zabezpieczenia jest wyższa od wymaganej, Dom Maklerski zwalnia blokadę nadwyżki.

§ 96.

1. Dom Maklerski określa w zarządzeniu warunki umów pożyczek instrumentów finansowych zawieranych w imieniu własnym na rachunek Klienta. Dom Maklerski może określać indywidualne warunki umowy pożyczki, o czym informuje Klienta w sposób przewidziany w dyspozycji rozszerzającej. Klient składając zlecenie krótkiej sprzedaży, zgadza się na zawarcie umowy pożyczki na warunkach określonych przez Dom Maklerski w przypadku niedostarczenia instrumentów finansowych zgodnie z § 93 ust. 1.
2. Klient zobowiązany jest do dostarczenia pożyczonych instrumentów finansowych w celu ich zwrotu w terminie określonym w umowie pożyczki oraz na każde żądanie Domu Maklerskiego.
3. Dostarczenie następuje poprzez zapisanie instrumentów finansowych podlegających zwrotowi na rachunku Klienta. Zwrot następuje poprzez przeniesienie przez Dom Maklerski instrumentów finansowych z rachunku Klienta na rachunek pożyczkodawcy.
4. Dostarczenie instrumentów finansowych może nastąpić poprzez ich odkup polegający na złożeniu zlecenia kupna instrumentów finansowych podlegających zwrotowi z wykorzystaniem na pokrycie tego zlecenia zabezpieczenia, o którym mowa w § 95. Dom Maklerski może złożyć zlecenie kupna na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez Klienta w przypadku niedostarczenia przez Klienta instrumentów finansowych w terminie wskazanym w żądaniu Domu Maklerskiego. Za niedostarczenie uznaje się również niezłożenie przez Klienta zlecenia kupna, którego rozrachunek nastąpiłby najpóźniej w dniu wskazanym w żądaniu Domu Maklerskiego.

§ 97.

1. Klient poza zwrotem pożyczonych instrumentów finansowych może być zobowiązany zapłacić pożyczkodawcy za pośrednictwem Domu Maklerskiego rekompensatę z tytułu utraconych pożytków, które odłączyły się od pożyczonych instrumentów finansowych w okresie trwania umowy pożyczki.
2. Zapłata rekompensaty następuje w środkach pieniężnych wraz ze zwrotem instrumentów finansowych o wartości utraconych pożytków z dnia odłączenia. Umowa pożyczki może odmiennie regulować sposób obliczania i wypłaty rekompensaty.
3. W przypadku przekształcenia instrumentów finansowych w okresie trwania umowy pożyczki zwrotowi podlegają instrumenty finansowe bądź inne prawa powstałe w wyniku tego przekształcenia w ilości odpowiadającej ilości pożyczonych instrumentów finansowych z uwzględnieniem zasad przekształcenia.

XIV. INNE USŁUGI

§ 98.

1. Dom Maklerski zapisuje się na oferowane instrumenty finansowe lub nabywa je w imieniu Klienta na podstawie zlecenia lub dyspozycji Klienta i udzielonego przez Klienta pełnomocnictwa, o ile taki tryb obejmowania lub nabywania oferowanych instrumentów finansowych wynika z regulacji.
2. Postanowienia ust. 1 stosuje się odpowiednio do ofert nabycia instrumentów finansowych, na które Klient zamierza odpowiedzieć.
3. Usługi, o których mowa w ust. 1 i 2, Dom Maklerski świadczy, jeżeli taka usługa została wyraźnie wprowadzona zarządzeniem w odniesieniu do instrumentów finansowych mających być przedmiotem transakcji.

§ 99.

1. Dom Maklerski udziela Klientowi porad inwestycyjnych o charakterze ogólnym dotyczących inwestowania w instrumenty finansowe.
2. Porady inwestycyjne nie stanowią analiz i innych rekomendacji o charakterze ogólnym ani rekomendacji inwestycyjnych, o których mowa odpowiednio w § 82 oraz § 84.
3. Porady inwestycyjne mogą być udzielane na podstawie zapytania Klienta lub z inicjatywy Domu Maklerskiego.
4. Porady inwestycyjne mogą być udzielane poprzez wskazanie Klientowi źródła informacji, stanowiącej poradę inwestycyjną, lub sposobu dotarcia do niej, bez konieczności przytaczania treści tej informacji.
5. Porady inwestycyjne mogą być udzielane w formie pisemnej, ustnej i elektronicznej, w zależności od sposobu kontaktu z Klientem.

XV. RAPORTOWANIE

§ 100.

1. Dom Maklerski przekazuje Klientowi informacje dotyczące obowiązywania umowy i świadczenia usług w sposób określony przez Klienta w dyspozycji, w zależności od rodzaju usługi, z uwzględnieniem wymogów wynikających z regulacji.
2. Dom Maklerski przekazuje Klientowi informacje dotyczące wykonania zlecenia lub nieprzyjęcia do wykonania zlecenia przekazanego przez Dom Maklerski do miejsca wykonania, chyba że informacje te – zgodnie z regulacjami – przekazywane są Klientowi przez podmiot prowadzący lub stanowiący miejsce wykonania lub inną osobę trzecią. W takim przypadku Dom Maklerski nie przekazuje Klientowi odrębnie tych informacji.

XVI. ZABEZPIECZANIE WIERZYTELNOŚCI

§ 101.

1. Dom Maklerski wykonuje czynności związane z ustanawianiem i realizacją zabezpieczeń wierzytelności na instrumentach finansowych zgodnie z obowiązującymi regulacjami.
2. Klient w drodze odrębnej umowy z Domem Maklerskim może określić inne od przewidzianych w regulacjach sposoby zabezpieczania wierzytelności na rachunku.
3. Dom Maklerski dokonuje na rachunku Klienta blokady instrumentów finansowych w związku z ustanawianiem zabezpieczenia łącznie na podstawie: dyspozycji Klienta, umowy o ustanowieniu zabezpieczenia oraz dokumentu, z którego wynika zabezpieczana wierzytelność. Dom Maklerski przenosi instrumenty finansowe, na których ustanawiane jest zabezpieczenie na rachunek wierzyciela z utrzymaniem lub zwolnieniem blokady, o ile tak stanowi umowa o ustanowieniu zabezpieczenia.
4. Dom Maklerski znosi blokadę instrumentów finansowych ustanowioną na zabezpieczenie wierzytelności w związku z upadkiem zabezpieczenia lub jego realizacją. Zniesienie blokady następuje wraz ze spełnieniem warunków przewidzianych w umowie o ustanowieniu zabezpieczenia lub na podstawie oświadczenia wierzyciela.
5. Blokada dokonywana w związku z ustanawianiem zabezpieczenia może obejmować środki pieniężne i prawa do otrzymania instrumentów finansowych, o ile tak stanowi umowa o ustanowieniu zabezpieczenia.
6. Dom Maklerski wykonuje czynności związane z ustanawianiem i realizacją zabezpieczeń spłaty kredytów i pożyczek na nabycie instrumentów finansowych na podstawie zawartej między bankiem a Klientem umowy, do której przystępuje, lub na podstawie odrębnej umowy między bankiem a Domem Maklerskim.

XVII. DZIAŁANIE PRZEZ PEŁNOMOCNIKA

§ 102.

1. Klient przy zawieraniu i wykonywaniu umowy maklerskiej może działać przez pełnomocnika.
2. Do ustanowienia pełnomocnika stosuje się odpowiednio postanowienia § 7 ust. 1–5 i 7 oraz § 8 ust. 2 i 4–8.
3. Dopuszczalność i skuteczność działania pełnomocnika może zostać ograniczona przez regulacje, w szczególności w odniesieniu do zleceń i dyspozycji przekazywanych przez Dom Maklerski, a wykonywanych przez osoby trzecie.

§ 103.

1. Pełnomocnictwo do zawarcia umowy maklerskiej obejmuje umocowanie do jej zawarcia, zmiany i rozwiązania w całości lub części.

2. Pełnomocnictwo do zawarcia umowy nie obejmuje umocowania do jej wykonywania (dysponowania rachunkiem), w szczególności nie obejmuje umocowania do rozporządzania aktywami na rachunku, zawierania innych umów i zaciągania zobowiązań w związku ze świadczeniem usług w ramach umowy maklerskiej, chyba że co innego wyraźnie wynika z treści pełnomocnictwa.
3. Zawarcie umowy na podstawie pełnomocnictwa może wymagać szczególnej formy udzielenia Domowi Maklerskiemu informacji wymaganych od Klienta w związku z zawarciem umowy lub dokonania innych czynności, gdy obowiązek taki wynika z regulacji.

§ 104.

1. Pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem obejmuje umocowanie do działania w imieniu Klienta w zakresie usług dostępnych w ramach rachunku.
2. Pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem nie obejmuje umocowania do zmiany umowy maklerskiej, a w szczególności składania dyspozycji rozszerzających zakres usług świadczonych na jej podstawie, jej rozwiązania w całości lub części ani do zawierania innych umów i zaciągania zobowiązań w związku ze świadczeniem usług w ramach umowy maklerskiej, chyba że są one ograniczone tylko do rachunku, do dysponowania którym pełnomocnik jest umocowany.
3. Ustanawiając pełnomocnika do dysponowania rachunkiem, Klient wskazuje rachunek, którego dotyczy pełnomocnictwo.
4. Pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem obejmuje umocowanie do składania zleceń i dyspozycji podlegających przekazaniu przez Dom Maklerski do miejsca ich wykonania, niezależnie od tego, czy wykonanie takiego zlecenia lub dyspozycji spowoduje skutek w odniesieniu do rachunku, w ramach którego zostało złożone.
5. Złożenie przez pełnomocnika do rachunku zlecenia lub dyspozycji, które w przypadku przekazania i wykonania mogą spowodować skutek wyłącznie w odniesieniu do określonego rachunku prowadzonego przez Dom Maklerski dla Klienta, wymaga umocowania pełnomocnika do dysponowania tym rachunkiem. Podobne ograniczenie może wynikać z charakteru usługi lub instrumentu finansowego, którego dotyczy zlecenie lub dyspozycja.
6. Wykonanie zlecenia lub dyspozycji złożonych przez pełnomocnika do dysponowania rachunkiem i przekazanego przez Dom Maklerski do miejsca wykonania może być uzależnione od ustanowienia tego pełnomocnika przedstawicielem Klienta w miejscu wykonania zlecenia lub dyspozycji bądź też dokonania przez Klienta innych czynności. Dom Maklerski nie weryfikuje powyższego w miejscu wykonania zlecenia lub dyspozycji. W przypadku niedopełnienia przez Klienta wymogów, określonych w miejscu wykonania zlecenia w zakresie wykonywania zleceń składanych przez przedstawicieli Klienta, zlecenie lub dyspozycja mogą nie zostać wykonane, za co Dom Maklerski nie ponosi odpowiedzialności, chyba że niedopełnienie wymogów przez Klienta wynika z winy Domu Maklerskiego.

§ 105.

1. Pełnomocnik może dysponować rachunkiem Klienta za pośrednictwem kanałów elektronicznych w zakresie określonym w zarządzeniu.
2. W przypadku udzielenia przez Klienta pełnomocnictwa o innym zakresie niż określone w zarządzeniu pełnomocnik może działać za Klienta jedynie w sposób określony w § 7 ust. 1–5.
3. Dom Maklerski może dopuścić określanie przez Klienta zakresu pełnomocnictwa do wykonywania umowy maklerskiej, w tym do dostępu do usług lub dysponowania rachunkiem za pośrednictwem kanałów elektronicznych, poprzez określenie przez Klienta w szczególności kategorii usług lub rachunków lub instrumentów finansowych, do których upoważniony jest pełnomocnik. Dom Maklerski nie jest zobowiązany do uwzględnienia tak określonego zakresu pełnomocnictwa w odniesieniu do dostępu do usług lub dysponowania rachunkiem za pośrednictwem kanałów elektronicznych. W takim przypadku stosuje się ust. 2. W przypadku uwzględnienia zakresu pełnomocnictwa w odniesieniu do dostępu do usług lub dysponowania rachunkiem za pośrednictwem kanałów elektronicznych, określonego zgodnie ze zdaniem pierwszym, ust. 1 stosuje się odpowiednio.
4. Dom Maklerski może dopuścić do działania za pośrednictwem kanałów elektronicznych pełnomocnika Klienta ustanowionego do dysponowania rachunkiem Klienta, prowadzonym przez Dom Maklerski na rzecz Klienta na podstawie umowy z osobą trzecią lub innego zdarzenia prawnego, o ile pełnomocnik ten został ustanowiony do tego rachunku zgodnie z umową z tą osobą trzecią lub regulacjami i jednocześnie jest pełnomocnikiem do dysponowania rachunkiem Klienta prowadzonym przez Dom Maklerski na podstawie dyspozycji Klienta.

§ 106.

Pełnomocnik do dysponowania rachunkiem nie może ustanawiać dalszych pełnomocników, chyba że jest to konieczne do skorzystania przez Klienta z usługi dostępnej w ramach rachunku.

§ 107.

Pełnomocnictwa do zawarcia i wykonywania umowy maklerskiej wygasają w przypadkach przewidzianych w przepisach prawa, a w szczególności z chwilą:

- 1) odwołania przez Klienta,
  - 2) śmierci pełnomocnika,
  - 3) śmierci Klienta,
  - 4) utraty osobowości prawnej przez Klienta będącego osobą prawną,
  - 5) utraty zdolności do występowania w obrocie prawnym przez Klienta będącego jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej,
  - 6) upływu czasu, na jaki zostały udzielone,
  - 7) zamknięcia rachunku w przypadku pełnomocnika do dysponowania rachunkiem,
- o ile co innego nie wynika z pełnomocnictwa lub zdarzenia prawnego będącego podstawą jego udzielenia.

§ 108.

Dom Maklerski uniemożliwia pełnomocnikowi działanie w imieniu Klienta niezwłocznie po powzięciu informacji o wygaśnięciu pełnomocnictwa.

§ 109.

1. Klient może odwołać ustanowione pełnomocnictwa w każdym czasie.
2. Odwołanie pełnomocnictwa następuje w takiej samej formie, jaka jest wymagana dla jego ustanowienia, pod rygorem nieważności.

§ 110.

1. Do pełnomocnika stosuje się odpowiednio postanowienia dotyczące działania przez Klienta osobiście.
2. Dom Maklerski może dopuścić do działania pełnomocnika Klienta bez konieczności okazywania uwierzytelnionego pełnomocnictwa, w przypadku gdy powołujący się na nie pełnomocnik mógłby uwierzytelnić taki dokument, dane lub tożsamość Klienta w trybie określonym w § 7 ust. 3–5. Dom Maklerski nie jest zobowiązany do dopuszczenia takiego pełnomocnika do działania i w każdym czasie może żądać okazania odpowiednio uwierzytelnionego pełnomocnictwa bądź podania takich danych.

XVIII. WYNAGRODZENIE ZA ŚWIADCZENIE USŁUG

§ 111.

1. Domowi Maklerskiemu przysługuje wynagrodzenie w postaci opłat i prowizji z tytułu świadczenia usług.
2. Wysokość opłat i prowizji oraz termin ich wymagalności określa taryfa wprowadzona zarządzeniem.
3. Dom Maklerski może odstąpić od pobierania, odroczyć lub obniżyć pobierane opłaty lub prowizje w stosunku do określonych Klientów lub usług na podstawie indywidualnej decyzji lub zarządzenia, a także wprowadzić opłaty i prowizje za nowe usługi, co nie stanowi zmiany taryfy.

§ 112.

Opłaty i prowizje pobierane są przez Dom Maklerski z rachunku Klienta, o ile rodzaj usługi i okoliczności jej świadczenia na to pozwalają, w przeciwnym przypadku Klient uiszcza opłaty i prowizje na rachunek Domu Maklerskiego.

§ 113.

1. Opłaty i prowizje naliczane są w walucie, w której została wyrażona dyspozycja lub zlecenie, chyba że taryfa stanowi inaczej.
2. Opłaty pobierane są od poszczególnej usługi jednorazowo w momencie jej udostępnienia lub wykonania lub w okresach rozliczeniowych określonych w taryfie.
3. Prowizja za wykonanie zlecenia Klienta pobierana jest od wartości zrealizowanego zlecenia, po otrzymaniu przez Dom Maklerski informacji o zawarciu na jego podstawie transakcji, chyba że taryfa stanowi inaczej.

§ 114.

1. Środki pieniężne Klienta zapisane na rachunku podlegają w pierwszej kolejności zaliczeniu i pobraniu przez Dom Maklerski na poczet wymagalnych opłat i prowizji.
2. Klient zobowiązany jest utrzymywać na rachunku środki pieniężne pozwalające na zapłatę opłat i prowizji oraz spełnienie innych świadczeń, do których Klient zobowiązany jest w związku z korzystaniem z usług.

§ 115.

1. Za usługi świadczone przez Dom Maklerski, dla których nie określono w taryfie lub odrębnej umowie wysokości wynagrodzenia, Domowi Maklerskiemu przysługuje zwrot wydatków oraz wynagrodzenie określone zgodnie z przepisami prawa. Postanowienia § 116 stosuje się odpowiednio.
2. W przypadku gdy regulacje nakładają na Dom Maklerski w związku ze świadczeniem usług obowiązek obliczenia lub pobrania podatków, opłat lub innych danin o charakterze publicznoprawnym, stosuje się do nich odpowiednio postanowienia regulaminu dotyczące opłat i prowizji z tytułu świadczenia usług.

§ 116.

1. Wymagalna wierzytelność Domu Maklerskiego wobec Klienta w związku ze świadczeniem usług podlega zaspokojeniu ze środków pieniężnych Klienta zapisanych na rachunku.
2. W przypadku niemożności zaspokojenia wierzytelności Domu Maklerskiego, w sposób określony w ust. 1, Dom Maklerski zaspokaja swoje roszczenia z dostępnych aktywów Klienta, a w szczególności z zapisanych na rachunku Klienta instrumentów finansowych.
3. W celu zaspokojenia roszczeń, Dom Maklerski może na podstawie udzielonego przez Klienta pełnomocnictwa w wybrany według uznania Domu Maklerskiego sposób rozporządzać dowolnymi aktywami Klienta, a w szczególności zbywać je, wykonywać wynikające z nich prawa, pobierać pożytki, obciążać i przekształcać – aż do momentu całkowitego zaspokojenia roszczenia wraz z kosztami zaspokojenia i odsetkami.
4. W przypadku pozostawania przez Klienta w zwłoce ze spełnieniem świadczenia związanego z usługami Dom Maklerski może naliczyć odsetki w wysokości określonej w taryfie. Spełnienie przez Klienta świadczenia, z którym pozostawał w zwłoce, oraz zapłata odsetek karnych nie wyłącza możliwości dochodzenia przez Dom Maklerski od Klienta naprawienia szkody poniesionej przez Dom Maklerski ponad wysokość odsetek.

XIX. SKARGI KLIENTÓW

§ 117.

1. W związku z niewykonaniem lub nierzetelnym albo błędnym wykonaniem zobowiązań Domu Maklerskiego wobec Klienta lub stwierdzeniem innych uchybień Domu Maklerskiego bądź osób trzecich związanych ze świadczeniem usług Klient jest uprawniony i zobowiązany złożyć skargę.
2. Klient zobowiązany jest sprawdzać dokumenty i informacje przekazywane mu przez Dom Maklerski pod kątem nieprawidłowości, o których mowa w ust. 1. Brak skargi Klienta w odniesieniu do przekazanego dokumentu lub informacji uznawany jest wraz z bezskutecznym upływem terminu na jej wniesienie za potwierdzenie prawdziwości i poprawności treści dokumentu lub informacji.
3. Klient może złożyć skargę w dowolnej formie, pozwalającej w sposób niewątpliwy ustalić tożsamość Klienta oraz ustalić i utrwalić treść skargi – w tym w szczególności okoliczności zdarzenia będącego podstawą skargi oraz żądanie Klienta w związku z tym zdarzeniem.
4. Klient może złożyć skargę dotyczącą działania lub zaniechania osób trzecich w związku ze świadczeniem usług przez Dom Maklerski. Dotyczy to w szczególności podmiotów prowadzących lub stanowiących miejsce wykonania, do których Dom Maklerski przekazuje zlecenie lub dyspozycję Klienta. Skarga taka powinna zostać złożona niezwłocznie po wystąpieniu zdarzenia będącego podstawą skargi lub po uzyskaniu przez Klienta informacji o tym zdarzeniu. W przypadku złożenia takiej skargi Dom Maklerski przekazuje ją do właściwej osoby trzeciej w celu rozpatrzenia, chyba że sprzeciwiają się temu regulacje bądź skarga podlega rozpatrzeniu przez Dom Maklerski. O przyjętym sposobie postępowania Dom Maklerski informuje Klienta w formie ustalonej zgodnie z § 119 ust. 3. Przekazana skarga podlega rozpatrzeniu zgodnie z właściwymi regulacjami dotyczącymi osoby trzeciej rozpatrującej skargę Klienta.

§ 118.

W związku ze złożeniem skargi Klient zobowiązany jest powstrzymać się od rozporządzania aktywami lub wykonywania praw, których dotyczy skarga, chyba że:

- 1) powstrzymanie się doprowadziłoby do powstania lub zwiększenia szkody, lub
- 2) powstrzymanie się uniemożliwiłoby rozporządzanie aktywami lub wykonywanie praw w przyszłości, lub
- 3) skarga dotyczy przeszkody w rozporządzaniu aktywami lub wykonywaniu praw, która ustąpiła, lub
- 4) Klient inaczej ustalił z Domem Maklerskim.

§ 119.

1. Dom Maklerski zajmuje stanowisko w sprawie skargi Klienta w terminie 28 dni od dnia jej złożenia.

2. Dom Maklerski udziela odpowiedzi na skargę w formie przewidzianej w umowie maklerskiej dla korespondencji, a jeżeli takiej nie da się ustalić, czyni to w formie pisemnej. Klient może ustalić z Domem Maklerskim inną dogodną dla siebie formę otrzymania odpowiedzi na skargę.
3. W przypadku uznania przez Dom Maklerski skargi za zasadną Dom Maklerski eliminuje stwierdzone uchybienia, postępuje zgodnie z żądaniem skargi lub doprowadza do stanu, który powstałby, gdyby do zdarzenia będącego podstawą skargi nie doszło, lub naprawia szkodę. Powyższe stosuje się odpowiednio do częściowego uznania skargi.
4. W przypadku uznania przez Dom Maklerski skargi za niezasadną Klientowi przysługuje droga sądowego dochodzenia swoich praw.

§ 120.

Klient zobowiązany jest współpracować z Domem Maklerskim w zakresie wykrycia i wyjaśnienia uchybienia związanego ze świadczeniem usług oraz przywrócenia stanu, który powstałby, gdyby do zdarzenia nie doszło lub naprawienia szkody i ponosi skutki uchybienia temu obowiązkowi, mogące polegać w szczególności na przyczynieniu się do powstania szkody.

XX. WYGAŚNIĘCIE UMOWY MAKLESKIEJ

§ 121.

1. Umowa maklerska wygasa w przypadkach przewidzianych w regulacjach, a w szczególności wskutek:
  - 1) rozwiązania jej przez którąkolwiek ze Stron,
  - 2) śmierci Klienta,
  - 3) utraty osobowości prawnej przez Klienta będącego osobą prawną,
  - 4) utraty zdolności do występowania w obrocie prawnym przez Klienta będącego jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej,
  - 5) upływu czasu, na jaki została zawarta, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Pomimo spełnienia przesłanek, o których mowa w ust. 1, umowa maklerska obowiązuje pomiędzy Domem Maklerskim a Klientem lub jego następcą prawnym w czasie i zakresie niezbędnym do dokonania rozliczenia umowy, w tym w szczególności zamknięcia rachunku.
3. Rozliczenie zostaje zakończone z chwilą spełnienia przez Klienta lub jego następcę prawnego i Dom Maklerski wszelkich niespornych świadczeń z tytułu usług.
4. Zamknięcie rachunku następuje, o ile brak jest na nim aktywów Klienta.
5. Postanowienia ust. 1 pkt 1) i 5) oraz ust. 2–4 stosuje się odpowiednio do wygaśnięcia umowy maklerskiej w części.

§ 122.

1. Umowa maklerska może zostać rozwiązana w całości lub części przez Klienta ze skutkiem natychmiastowym.
2. Na wniosek Klienta umowa maklerska może zostać rozwiązana w całości lub części za porozumieniem stron, w dowolnie określonym terminie.
3. Wypowiedzenie przez Klienta umowy maklerskiej w całości lub w części następuje w sposób przewidziany odpowiednio dla jej zawarcia lub zmiany.

§ 123.

W związku z wygaśnięciem umowy maklerskiej Klient lub jego następcą prawny zobowiązany jest rozporządzić aktywami zapisanymi na rachunku Klienta prowadzonym przez Dom Maklerski, tak aby możliwe było dokonanie jej rozliczenia oraz zamknięcie tego rachunku. Powyższe nie dotyczy rachunku Klienta prowadzonego przez Dom Maklerski na podstawie umowy z osobą trzecią lub innego zdarzenia prawnego.

§ 124.

1. Umowa maklerska może zostać rozwiązana w całości lub części przez Dom Maklerski z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego albo bez wypowiedzenia ze skutkiem natychmiastowym w przypadku rażącego naruszenia przez Klienta postanowień umowy maklerskiej.
2. Umowa maklerska może być wypowiedziana przez Dom Maklerski tylko z ważnych powodów, a w szczególności, gdy Klient:
  - 1) narusza postanowienia umowy maklerskiej,
  - 2) przez okres 12 miesięcy nie przechowuje na rachunku żadnych aktywów,

- 3) w relacjach z Domem Maklerskim narusza zasady współzycia społecznego, dobre obyczaje, lub postępuje w sposób podważający zaufanie co do wykonania lub należytego wykonania przez Klienta umowy maklerskiej,
  - 4) pozostaje w sytuacji, która w opinii Domu Maklerskiego uniemożliwia wykonanie lub należyte wykonywanie przez Klienta umowy maklerskiej,
  - 5) nie może być bezpośrednio lub pośrednio obsługiwany przez podmioty, z którymi Dom Maklerski współpracuje, wykonując umowę maklerską.
3. Dom Maklerski doręcza Klientowi wypowiedzenie umowy maklerskiej w formie pisemnej, określając termin na rozporządzenie przez Klienta aktywami zapisanymi na rachunku, nie krótszy niż termin wypowiedzenia.
  4. W przypadku bezskutecznego upływu terminu, o którym mowa w ust. 3, Dom Maklerski może na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez Klienta spieniężyć aktywa Klienta według uznania Domu Maklerskiego w całości lub części, na warunkach pozwalających na jak najszybszą realizację transakcji. Po spieniężeniu aktywów Klienta Dom Maklerski może dokonać rozliczenia umowy maklerskiej.
  5. Dom Maklerski przekazuje środki pieniężne Klienta pozostałe po rozliczeniu umowy maklerskiej na wskazany przez Klienta rachunek bankowy, a w przypadku, gdy okaże się to niemożliwe, przechowuje środki pieniężne Klienta, a rachunek zamyka.
  6. Postanowienia ust. 3–5 stosuje się odpowiednio do wypowiedzenia umowy maklerskiej w części. Środki pieniężne pochodzące ze spieniężenia aktywów Klienta, po dokonaniu rozliczenia umowy maklerskiej w rozwiązywanej części, przekazywane są na dowolny rachunek Klienta, który nie podlega zamknięciu.

XXI. POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

§ 125.

1. Dom Maklerski określa wzory formularzy używane w związku ze świadczeniem usług. W szczególnych przypadkach Dom Maklerski może dopuścić posłużenie się przez Klienta zmienionym formularzem lub dokumentem o niestandardowej formie i treści. Powyższe nie dotyczy wzorów formularzy zleceń i innych dokumentów określonych w regulacjach.
2. Klient zobowiązany jest niezwłocznie poinformować Dom Maklerski o każdej zmianie danych Klienta wymaganych zgodnie z § 8 oraz innych okolicznościach mogących mieć wpływ na obowiązywanie i wykonywanie umowy maklerskiej. Do przekazywania powyższych informacji stosuje się odpowiednio postanowienia § 7 ust. 1–5 oraz § 12 ust. 2 w zależności od rodzaju danych i okoliczności.
3. Skutki zaniedbania obowiązku, o którym mowa w ust. 2, obciążają Klienta. Dom Maklerski może wstrzymać świadczenie niektórych lub wszystkich usług na rzecz Klienta w przypadku, gdy nie będzie możliwe skuteczne doręczenie korespondencji w formie pisemnej na adres wskazany przez Klienta w umowie oraz w przypadkach, gdy z uwagi na obowiązujące regulacje nie jest możliwe świadczenie na rzecz Klienta usług bez okresowej aktualizacji danych Klienta.

§ 126.

1. Dom Maklerski świadczy usługi ze starannością wynikającą z regulacji oraz zawodowego charakteru prowadzonej działalności.
2. Dom Maklerski przekazuje bądź wykonuje zlecenia i dyspozycje Klienta zgodnie z ich treścią. Skutki tak wykonanych dyspozycji i zleceń ponosi Klient.
3. Dom Maklerski nie odpowiada za skutki decyzji Klienta, dotyczących obrotu instrumentami finansowymi, podejmowanych w związku z udzieloną Klientowi rekomendacją o charakterze ogólnym lub rekomendacją inwestycyjną udzieloną w ramach usługi doradztwa, poradą inwestycyjną, a ponadto za skutki realizacji lub braku realizacji zlecenia DDM oraz w związku z korzystaniem przez Klienta z innych podobnych usług, o ile Dom Maklerski dołożył należytej staranności przy ich świadczeniu.
4. Z zastrzeżeniem ust. 2 i 3 Dom Maklerski odpowiada za szkody powstałe wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania przez Dom Maklerski zobowiązań powstałych w związku z zawarciem i wykonywaniem umowy w zakresie określonym w przepisach prawa.

§ 127.

1. Dom Maklerski może zmienić regulamin. Treść zmian regulaminu publikowana jest zgodnie z § 5 oraz przekazywana Klientowi w formie elektronicznej poprzez umieszczenie w imiennej skrzynce odbiorczej wiadomości elektronicznych, o której mowa w § 6 ust. 3, nie później niż 14 dni przed dniem wejścia zmian w życie, z zastrzeżeniem ust. 2. Klient może wypowiedzieć umowę przed upływem terminu wejścia zmian

w życie, zgodnie z § 122 ust. 1. W przeciwnym przypadku uznaje się, że Klient zgadza się na zmiany regulaminu, które wiążą Klienta z upływem powyższego 14-dniowego terminu.

2. W przypadku gdy zmiana regulaminu nie powoduje powstania, wygaśnięcia lub zmiany praw i obowiązków Klienta lub Domu Maklerskiego na podstawie obowiązującej umowy maklerskiej, treść zmiany regulaminu może zostać opublikowana jedynie zgodnie z § 5, bez konieczności odrębnego jej przekazywania Klientowi i uzyskiwania zgody Klienta na zmianę regulaminu. Przed złożeniem dyspozycji rozszerzającej zakres umowy maklerskiej o nowe lub zmienione usługi, wprowadzone zgodnie ze zdaniem poprzedzającym, Dom Maklerski udostępnia Klientowi regulamin uwzględniający opublikowane zmiany.

§ 128.

W sprawach nieunormowanych w niniejszym regulaminie zastosowanie mają przepisy prawa polskiego, a w szczególności ustaw regulujących obrót instrumentami finansowymi, Kodeksu cywilnego, Kodeksu spółek handlowych oraz ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych oraz o indywidualnych kontach zabezpieczenia emerytalnego.

§ 129.

1. Świadczenie usług na podstawie umów zawartych przed wejściem w życie regulaminu lub jego zmian odbywa się na warunkach określonych w regulaminie, o ile umożliwia to treść tych umów.
2. Dom Maklerski może w każdym czasie odmówić wykonania usługi bądź ograniczyć lub zawiesić jej świadczenie, jeżeli treść umowy zawartej z Klientem przed wejściem w życie regulaminu lub jego zmian, a w szczególności zakres pełnomocnictwa udzielonego Domowi Maklerskiemu, nie pozwala na jej wykonanie zgodnie z regulaminem.
3. W przypadku świadczenia przez Dom Maklerski usług pomimo przeszkód, o których mowa w ust. 2, stosuje się do nich postanowienia obowiązujące przed wejściem w życie regulaminu lub jego zmian.
4. Dom Maklerski może zwrócić się do Klienta o zawarcie umowy maklerskiej w brzmieniu uwzględniającym w pełnym zakresie sposób świadczenia usług określony w regulaminie.
5. Dom Maklerski może w formie pisemnej wyznaczyć Klientowi termin na zawarcie umowy maklerskiej, o której mowa w ust. 4, nie krótszy niż przewidziany w regulaminie dla wypowiedzenia umowy przez Dom Maklerski, po bezskutecznym upływie którego świadczenie usług na podstawie umów zawartych przed dniem wejścia w życie regulaminu ulega zawieszeniu w całości lub części albo umowy te ulegają rozwiązaniu, o czym Dom Maklerski informuje Klienta, wyznaczając termin, o którym mowa na wstępie.
6. Umożliwienie korzystania z poszczególnych usług na podstawie regulaminu może być uzależnione od wydania zarządzenia. Dom Maklerski nie jest zobowiązany do wydania zarządzenia, chyba że obowiązek świadczenia usługi wynika z umowy, a wydanie zarządzenia jest konieczne do jej wykonania. W przypadku braku stosownego zarządzenia świadczenie usług maklerskich może dokonywać się na podstawie odrębnej umowy z Klientem.